

Bulgar - Yugoslav anlaşması Sırp kral ve kraliçesi bu ay Sofyaya gidecekler Kral Aleksandr seyahatten evvel bulgar siyasî mahkûmlarını affedecek

Londra 1
(Hususi) —
Yugoslavya kral ve
kraliçesi Sofyayı
ziyaret edecekleri haberi
teyyüt et-
miştir. Bul-
garistan ha-
riciye nazırı
M. Batolof
Yugoslavya
kral ve
kraliçesi-
nin Eylülde
Sofyaya gele-
rek kral Bo-
ris ve krali-
çe Joanna ile
görüşme-
ceklerini ga-
zetecilere bil-
dirmiştir. Yu-
goslavya kra-
lının Sofyayı
ziyarete karar ver-
mesi iki Slâv hükûmeti arasında gün-
den güne iyileşmekte olan münasebatın çok ilerlemiş olduğunu isbat ediyor.

Kral Aleksandrın bu iyi münasebatın sıkı bir dostluğa dönmesi ni kolaylaştırmak için Sofyaya hareketinden evvel Sırp Makedonyasındaki mevkuf Bulgarlara bir affı umumî ilân edeceği muhakkak addolunuyor.

Bundan başka iki memleket arasında temas ve müteakbil ziyaretleri kolaylaştırmak üzere Yugoslavya hükûmeti pasaport muamelâtını son derecede sadeleştirecektir.

Bu ay Sofyaya gidecekleri teyyüt eden Sırp kralı Aleksandr ve kraliçe Mari Hz.

Bulgarlar ile Sırlar arasında lisan ve mezhep birliğinin mevcudiyeti son yakınlaşmaya çok yardım etmiştir. Çünkü yekdiğerine karşı çok soğuk ve çekingen duran Sırlar ile Bulgarlar arasında ilk teması tesis edenlerin başlıcası iki tarafın âlimleri ve kilise adamları ve gazetecileridir.

Şurası da dikkate şayandır ki Yugoslavyanın bir taraftan şark komşusu Bulgaristan ile münasebatı iyileşirken diğer taraftan cenubu garbî komşusu Arnavutluk hükûmeti ile de münasebatı, bilhassa iktisadî sahada gayet iyileşmiştir.

Dikkatler:

"Avrupa"

«Filân daire müdürü tetkikat yapmak üzere Avrupaya gitmiştir...», «Maarif vekâleti bu sene, tahsil için Avrupaya şu kadar talebe gönderecektir...», «Doktor falan bey Avrupadan avdet etmiştir...». «Avrupadan şehrimize dün gelen seyyahlar...» ilâhahare.. Her gün gazetelerde, hattâ resmi muamelelerde bu «Avrupa» kelimesine rasgelinir.

Türkiye nerededir ki, buradan Fransa, yahut Almanya gidenler «Avrupaya» gitmiş oluyorlar? Bazı garplılar Türkiyeye «Asya memleketi» dedikleri zaman haklı olarak küplere biniyoruz, sonra da kendimiz «Avrupa» yı memleketimiz harici bir kuta add ediyoruz. Bir Yunanlı, bir Bulgar, bir İtalyan Parise giderken «Avrupaya gidiyorum...» der mi?

Biz, Avrupayı kendimize dış ülke addetmekle Türkiyenin Avrupa harici bir memleket olduğunu ilân etmiş oluyoruz ve tıpkı bir İranlı, Çinli, Japonlu, Mısırlı gibi «Avrupaya» talebe gönderiyoruz!

Avrupada olduğumuzu evvelâ kendimiz kabul ve tasdik edelim, ve meselâ Mısıra giderken «Afrikaya gidiyoruz...» diyelim de (halbuki, her nedense bunu böyle hiç demeyiz!) Berline, Parise giderken «Avrupa» yerine o memleketlerin isimlerini kullanmaya alışalım!

M. Barthou mühim müzakerelerde

Romanya hariciye vekili ile mühim meseleleri görüşüyor

Paris 1 (A.A.) — M. Barthou M. Titulesco ile Sovyetlerin Milletler Cemiyetine girmesi, Avusturya vaziyeti ve şark misakî müzakereleri hakkında görüşmüştür. Pariste, Sovyetlerin Milletler Cemiyetine girmesi için başlayan müzakerelerin neticesi hakkında nikbinlik gösterilmektedir.

Bu iş münhasıran Assambleye taallük etmekte ve iki sülüs ekseriyet kâfi gelmektedir.

Bundan başka şark misakî hakkındaki noktaî nazar teatisine alâkadar devletler arasında devam edilmektedir. Fakat bu müzakerelerin daha bir müddet devam edeceği anlaşılmaktadır. Bu iki nevi müzakere arasında hiç bir münasebet yoktur. M. Barthou ile M. Titulesconun 7 Eylül tarihinde Cenevrede başlayacak olan müzakerelere iki memleketi bağlayan sıkı dostluk ruhu dahilinde ve müştereken hazırlandıkları zan edilmektedir.

M. Barthou Romaya gidecek

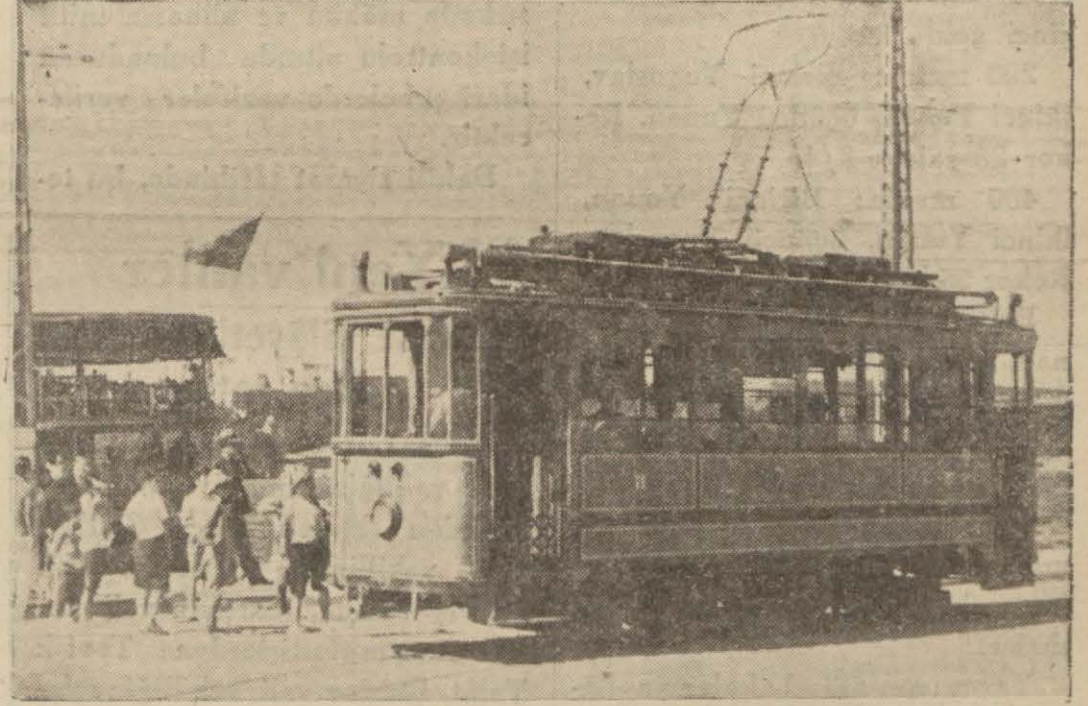
Paris 1 (A.A.) — M. Barthounun sonbaharda Romaya gideceği teyit edilmektedir. Cenevre Milletler Cemiyeti müzakereleri haricinde yapılacak görüşmeler kısmen bu diplomatik mülâkâtın ihzarına hasredilecektir.

Karikatüristimiz Cemal Nadir bey bir hafta iznlidir.

Kadıköy tramvayları işliyor

Fenerbahçe tramvayı bu ay bitiyor

Üsküdar şirketi tramvay ücretlerinde yüzde 20 ye yakın tenzilât yaptı

Dün Kadıköyde işlemeğe başlayan tramvaylardan biri

Üsküdar - Haydarpaşa - Kadıköy tramvay hattı dünden itibaren işlemeğe başlamıştı. Hattın Kadıköyünden Bostancıya uzanması ameliyesi de hümmalı bir surette devam ediyor. Bu inşaatla birlikte Eylül ayı içinde Fenerbahçe hattının inşaatı bitirilecek ve hattın Modaya temdidine başlanacaktır.

Şirketin Kadıköy muhitinde münakale işlerini seyrüsefer emniyeti ve matlûp intizamı temin için hatlarını kısım kısım işletmeye karar vermesi ve bunun tatbikine başlaması, halk ve alâkadar makamlar tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

Şirket, Bostancı hattının teşrinievvel başında işletmeye açılması için azâmî surette çalışıyor. Diğer hatlar ile beraber, bütün şebekenin işletmeye açılması resmi 29 teşrinievvel Cumhuriyet bayramında yapılacaktır.

Hatlar çifte çevrildi

Yeni hatların inşası suretile de Üsküdar tramvay şirketi 25 kilometrelik bir şebeke üzerine faaliyetini teşmil edecektir.

Bu yeni şebekenin bütün hususiyeti, hatların çift olarak inşa edilmesi ve aynı zamanda, Üskü-

dar - Kadıköy iltihakının süratle temini için, Üsküdar cihetinde 3 kilometreye yakın bir sahanın çift hatta çevrilmesidir. Üsküdar şebekesinde çift kısımlarda filen işletmeye açılmıştır.

Tramvay ücretleri indirildi

Şirket idaresi tesisat devresinde, ve binnetice büyük masraflar yükü altında bulunmasına rağmen halkı ucuzca taşımak için bugünkü tarifesinde yüzde yirmiye yakın tenzilât ve aynı zamanda muntakalarda da tadilat yapmıştır. Tenzilâtli tarifenin dünden itibaren tatbikine başlanmıştır.

Eski tarifeye göre Üsküdardan Haydarpaşaya kadar olan muntakayı Kadıköyüne kadar uzatmış ve bu uzatılış için yolculardan ayrı bir ücret almamıştır. Yeni tarife göre bu kısım üzerindeki yolcu biletlerinde on para indirilmiştir. Bu arada Üsküdar cihetinde Doğanlılarda bulunan muntaka Paşakapısına nakledilmek suretile halka bir kolaylık gösterilmiştir.

Şirket idaresinin başında bulunan murahhas âza Necmettin Sahin bey müessesenin halk lehine olan bu hizmet ve kolaylıklarını genişletmek için çok çalışmaktadır.

Aynı dert!...

— Nihayet güzel bir apartman bulduk, her odası kanalizasyona nazır!..

(Avrupa karikatürü)

Sporcularımız döndüler

Dün Rusyadan dönen sporcularımıza Harkof İstasyonunda yapılan istikbal resmi

Sovyet sporcularile bir aydan beri Rusyanın muhtelif şehirlerinde, müteaddit maçlar yapan sporcu kabilemiz, dün sabah Odesadan şehrimize dönmüşler ve spor-

cu arkadaşları tarafından hararetli bir surette karşılanmışlardır.

Sporcularımız, Rusyada gördükleri hararetili ve kardeşçe hüsnü kabul ve misafirperverlikten (Devamı 2 nci sahifede).

Balkan olimpiyadı bugün bitiyor

Umumî tasnifte dördüncü geliyoruz

Balkan olimpiyadına bugün de devam edilmiştir. Bugünkü tasnifte beşincilikten dördüncülüğe çıkarak vaziyetimizi biraz düzelttik. Neticeleri bildiriyorum:

Uzun atlama: Birinci Yugoslav, ikinci Yunan, üçüncü Yugoslav. Mesafe 6,85. Tefvik 6,10 yaptığı için seçmeyi kaybetti. 5000 metre birinci Yugoslav, ikinci ve üçüncü Yunan. Rekor 16 dakika beş saniye 4/5.

Gülle: Birinci ve ikinci Yugoslav. Üçüncü İrfan. Mesafe 14,22. İrfan 13,10 attı. Veysi 13 ile beşinci geldi.

200 metre: Birinci Yugoslav, ikinci Yunan, üçüncü Yunan. Rekor 23 saniye 2/4.

400 mania: Birinci Yunan, ikinci Yunan, üçüncü Yugoslav. Rekor 55 saniye 7/1.

Balkan bayrağı: Birinci Yunan, ikinci Yugoslav, üçüncü Romen. Rekor 3 dakika 23 saniye 9/10. Umumî tasnif Yunanlılar 94, Yugoslavlar 90, Romenler 38, Türkler 21, Bulgarlar 17, Arnavutlar 6. Yugoslavlar Yunanlıları çok yakından sıkıştırmaktadırlar.

Yarın son müsabakalar yapılacak ve Balkan olimpiyadı bitecektir.

Sarrede reyîâm

Almanlar reyîâmı lehlerine temin için çalışıyorlar

Nev York 1 (A.A.) — Reuter ajansı muhabirinden: Gelecek sene yapılacak olan ârayı umumiye iştirak ettirmek ve lehe rey verdirmek ve bu suretle Almanların Sarre avdetlerini kolaylaştırmak üzere «aslen Alman olan eski Sarlılar cemiyeti» reye iştirake hakları olan kimselerin bir listesini yapmıştır.

Kaza neticesinde ölen İtalyan gemicisi

Ankara 1 (A.A.) — Bir kaza neticesinde vefat eden İtalyan gemicisinin istirahatı ruhu için Moladibaride ağustosun 13 üncü pazar günü yapılan âyine, mahalli hükümetin daveti üzerine türk konsolosunun da iştirak ettiği haber alınmıştır.

Paris - Moskova telefonu

Paris 1 (A.A.) — Dün Parisle Moskova arasında doğru telefon görüşmeleri açılmıştır. M. Barthou bu münasebetle Fransız hükümetinin Sovyet hükümet ve milletine hitap eden bir beyannamesini okumuştur.

Danimarka millî sosyalist fırkası

Kopenhag 1 (A.A.) — Danimarka millî sosyalist fırkası feshedilmiştir.

Sporcularımız

(Baş tarafı 1 inci sahifede) çok iyi intibalarla dönmüşlerdir. Sporcularımızın beyanına göre, Rusya'da futbol ve umumiyetle bütün sporlar, ecnebi memleketlerle maçlar yapılmamasına rağmen çok terakki etmiştir. Rusyanın bütün büyük şehirlerinde, bütün fennî ve asrî teşhizat ile mücehhez, ve on binlerce kişi iştirak eden muazzam stadyomlar vardır. Bu stadyomların en büyükleri ve en asrîleri, Moskova ve Leningratta bulunanlardır.

Bu Sabahki Telgraflar

Sosyalistlerle anlaşmak istiyor M. Mussolini sosyalistlere millî işlerin kontrolünü teklif etti

Milano 1 (A.A.) — Deyli Telgraf muhabirinin öğrendiğine göre, M. Mussolini, sosyalist mahafilini, bu fırkanın faşist fırkasında yeni bir sosyalist faşist cenahı yapması hususunda yoklamıştır. Buna mukabil, sosyalistlere, fırkada mühim ve bilhassa millî işi kontrolü altında bulunduran idarî şubelerde vazifeler verilecektir.

Dahilî siyaset tarihinde, bu te-

şebbüs M. Mussolininin en cüretkâr teşebbüsüdür.

Sosyalistlerce M. Mussolininin teklifi kabul edilip edilmeyeceği hakkında efkârı umumiye çok muhtelifdir ve M. Mussolini ile sosyalist lideri M. Kaldera arasındaki son mülakat hakkında birçok şayialar dolaşmaktadır. Ezcümle, M. Mussolininin M. Kalderayı «arkadaş» olarak selâmladığı ve

M. Kalderanın, İtalyada hürriyet iade edildiği takdirde faşist fırkasına girmeye hazır olduğunu söylediği vakit, M. Mussolini «şahsî hürriyeti değil, kollektif hürriyeti» vermeye hazırlandığını söylediği rivayet olunmaktadır.

Milanoda efkârı umumiye, M. Kalderanın dürüstlüğü ile nüfuzunu birleşme tahakkuk ederse, sermaye ile işe aynı zamanda yardım edeceği kanaatındadır.

Yeni valiler

Münhal vilâyetlere tayin edilen zatlar

Ankara 1 (Telefonla) — Kocaeli valiliğine mükiye müfettişlerinden Hasan Faik, Çankırı valî vekilliğine müfettişlerden Derviş Hüsnü, Giresun valî vekâletine müfettişlerden Tefvik Talât, Burdur valî vekilliğine İzmir valî muavini Saip beyler tayin edilmiş, Kastamonu valisi Fuat beyin birinci umumî müfettişlik başmüsavirliğine tayini, yerine de vekâleten mükiye müfettişlerinden Fazıl beyin tayini âlâtasdika arz edilmiştir.

Hariciye vekilinin teşekkürü

İstanbul 1 (A.A.) — Hariciye vekili doktor Tefvik Rüştü beyle refikaları hanımefendi, kerimelerinin izdivacı dolayısıyla her taraftan aldıkları tebrik tel ve el yazılarına karşı teşekkürlerinin iblağına Anadolu ajansını tavsit buyurmuşlardır.

Tekirdağ şarap fabrikası

Tekirdağ 31 (A.A.) — Şarap fabrikası 15 eylûlden itibaren bağcılarımızdan fennî şeraite muvafık üzüm alacak ve yeni mahsulden şarap imaline başlayacaktır.

Belediye intihabı

Intihap encümenleri dün faaliyete başladılar

İstanbulda yeni belediye intihabı devresi dünden itibaren fi'li surette başlamıştır. Her belediye şubesinde intihap işlerini mürakabe edecek olan intihap encümenleri dün kaza merkezlerinde toplanan halk mümessilleri tarafından seçilmişlerdir. Intihap encümenleri dünden itibaren müntheplerinin isimlerini gösteren defterleri tetkik etmeye başlamışlardır.

Bir gazete, tetkikatın bir gün içinde ikmal edileceğini yazıyordu. Bizim aldığımız malûmata göre böyle emir yoktur. Ancak intihap encümenleri bu tetkikatı bitirdikten sonra defterlerin ne zaman askıya alınacağına dair belediye reisliğinden emir bekleyeceklerdir. Bu emir verilince defterler altı gün müddetle mahallelere asılacak ve rey sahipleri kendilerini alâkadar eden isimler üzerine itirazlarını intihap encümenlerine bildireceklerdir.

Yeni döviz

kararnamesi

Harice gidenler yanlarında ne kadar para taşıyabilecekler?

Ankara 1 — 11 numaralı kambyo kararnamesi yarınki resmî gazetede neşredilecektir.

Bu kararnamenin yeni hükümlerini bildiriyorum:

1 — Ecnebi memleketlere seyahat etmek isteyenlere asgarî yüz, azamî 200 lirahlık bir döviz verilecektir.

2 — Ecnebilerin Türkiye'deki kazançlarından çıkarabildikleri miktar her türlü vergi ve tevkifat çıktıktan sonra kalan miktarın üçte biridir.

3 — Türkiye'de iradı olan ve ecnebi memlekette oturan şahıslar her ay azamî 100 lira çıkarabileceklerdir.

4 — Eski kararnamenin 12 inci maddesi kaldırılmıştır.

Bankalar doğrudan doğruya döviz veremeyecekler ve bilûmum döviz ihtiyaçları kambyo müdürlüğünün emrile temin edilecektir.

Bundan sonra ihracat tacirleri gümrük beyannamelerinin bir kıtasını da kambyo müdürlüklerine tevdi mecbur olacaklardır.

5 — Devlet memurlarının haric memleketlere yapacakları seyahat için kendilerine lâzım olan döviz ihtiyaçları icra vekilleri heyeti karârile verilecektir.

Bir vazife ile haric memleketlere giden kuryelerin döviz ihtiyaçları bu hükümden müstesnadır.

Kararnamede daha bazı hususat hakkında sarahat vardır.

Türkofis müdürü

Faik bey tetkikatı hakkında iktisat vekiline rapor verecek

Ege mıntakasında incir ve üzümün istihsal ve ihraç vaziyeti hakkında tetkikat yapan Türkofis müdürü Kurtoğlu Faik bey İzmirden şehrimize gelmiştir. Faik bey, müstahsiller ve ihracatçıların yaptığı temaslardan edindiği kanaat ve intibaları bir raporla iktisat vekili Celâl beye arzedecektir.

Ofis müşavirleri Naci, Servet, Süreyya beyler, tetkikte devam ve incir, üzüm vaziyetini yakından tetkik etmek için İzmirde kalmışlardır.

Bulgar hulyası

Bulgarlar, Trakya'yı almak istiyorlarmış

Atina 1 (A.A.) — Proia gazetesinin Sofyadan aldığı bir mektupta Sofyada «Bulgar harici siyaseti» isminde bir kitabın neşredildiği bildirilmektedir. Kitabın muharriri Trakya âli icra komitesi reisi İvan Ormancieftir.

Muharrir, Bulgarların 1878 tarihli Ayastafanos muahedesine göre tesis edilmesi lâzım gelen büyük Bulgaristandan ve aynı zamanda müstakil ve muhtar bir Makedonyadan da bahsettiklerini ve Dobriçenin, diğer bazı garp vilâyetlerinin ve Trakyanın iadesini de istediklerini bilhassa tebarüz ettirmektedir.

Proianın muhabiri, kitabın Bulgar matbuat bürosu tarafından muhtelif ecnebi gazete muhabirlerine dağıtılmış olduğunu bilhassa kaydettikten sonra matbuat bürosu memurlarından Assen Bozinofun neşrettiği diğer bir kitaptan da bahsediyor. Bu kitapta, bilhassa, Yürkiyenin Bulgaristandaki Türk ekalliyetlerine mukabil Trakya'yı Bulgaristana vermesi lâzım geleceği ileri sürülmektedir.

İsveç prensi

Teşrinievvelde Ankaraya gelecek

Ankara 1 (A.A.) — Ankaranın İsveç orta elçisi M. E. Boheman, Varşova orta elçiliğine tayin edilmiş ve İsveçin Paris orta elçiliği müsteşarı olan M. Vinter, M. Bohemanın yerine Ankara orta elçiliğine naklolunmuştur. Fakat bu değişiklik, İsveç prensi hazretlerinin teşrinievvelde Türkiye'yi ziyaretini müteakip yapılacaktır.

Yahudi düşmanlığı

Hitlerci avukatlar, yahudilerin davalarını alamıyacaklar

Berlin 1 (A.A.) — Havas muhabirinden: M. Hitlerin resmî mümessili M. Rudolf Hess, fırka âzasından olan avukatlara, yahudiler tarafından fırka âzasından birine karşı açılacak davalarda, yahudilerin vekilliklerini yapmağı yasak etmiştir.

M. Hess, yahudilere karşı yaptığı ittihamları tekrar eylemiştir.

Dil cemiyetinde yeni teşkilât

Nizamnameye göre yeni teşkilâtını yaptı

Dil cemiyetinin yeni umumî merkez heyeti nizamnameye göre teşkilâtını yapmıştır. Sekiz iş ve çalışma kolunun başları seçilmiş, iki başkan vekilliği seçimi yapılmıştır.

Bu suretle yeniden kurulan umumî merkez heyeti teşkilâtı şöyledir:

Başkan Saffet bey (Erzincan mebusu), umumî kâtip İbrahim Necmi bey, muhasebeci Besim Atalay bey (Aksaray mebusu), Lengüistik kolbaşısı Ahmet Cevat bey (Çanakkale mebusu), filoloji kolbaşısı ve başkan vekili Ali Canip bey (Ordu mebusu), Etimoloji kolbaşısı ve başkan vekili Hasan Reşit bey (Muş mebusu), Gramer-Sentaks kolbaşısı Yakup Kadri bey (Manisa mebusu), Lûgat kolbaşısı Celâl Sahir bey (Zonguldak mebusu), ıstılah kolbaşısı Refet bey (Urfa mebusu), Derleme kolbaşısı Naim Hazım bey (Konya mebusu), neşriyat kolbaşısı İzmet Ulvi bey (Afyon mebusu).

Hasta bulunan Celâl Sahir beye iyileşinceye kadar Ali Canip bey, seyahatte olan Yakup Kadri beye de gelesiyedeğin Ahmet Cevat bey vekillik edecektir.

Cumhuriyet refikimiz

Gazi abidesinin açılma resmi dün yapıldı

Cumhuriyet refikimiz, onuncu yıldönümü münasebetile ilk baharda idarehanesinin bahçesinde temelini koymuş olduğu Gazi abidesinin açılma resmini dün merasimle yapmıştır. Abide, mermerden çok güzel ve sanatkârane bir surette yapılmıştır.

Açılma merasimine Büyük Millet Meclisi reisi Kâzım paşa Hz. riyaset etmiş, bir çok mebuslar, ve gazeteciler de hazır bulunmuştur. Program mucibince evvelâ Cumhuriyet refikimizin başmuharriri Yunus Nadi bey güzel bir nutuk irat etmiş, müteakiben Kâzım paşa Hz. kordelâyı keserek abideyi açmıştır.

Ziraat vekili

Karstaki süt tozu fabrikasını gezdi

Kars 31 (A.A.) — Şehrimizde bulunan Ziraat vekili Muhlis bey dün hükümet dairesini ve bilûmum teşekkülleri ayrı ayrı ziyaret etmişlerdir. Vekil bey müteakiben süt tozu fabrikasını gezmiş, müessese sahiplerini fabrikanın faaliyet ve istihsal kabiliyeti yüksekliğinden dolayı tebrik etmiştir.

Muhlis bey bugün açılacak sergi işleriyle meşgul olduktan sonra yanlarında vali Cevdet bey ile baytar ve orman umum müdürleri olduğu halde Göl kazasına hareket etmişlerdir.

Buğday ihracatı devam ediyor

Ziraat bankası tarafından buğday ihracatı devam etmektedir. Şimdiye kadar muhtelif memleketlere 17 bin tondan fazla buğday satılmıştır. Bunların içinde İsviçre, Almanya gibi memleketler de vardır. Alınan haberlere göre hariçten Ziraat bankasına gene talepler vardır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Bizde ve komşularımızda

Memleketimizde hayat pahalılığından şikâyet ederken, duyduğumuz teessürü ve acıyı artıracak mukayeseler de ileri sürülüyor. Çünkü komşularımızda hayat bizdeki kadar pahalı değildir. Niçin? Onlar tabiatın müstesna bir lütfuna mı mazhar oluyorlar? Bu imtiyazları neden ileri geliyor? Yoksa itihaz ettikleri bazı iktisadî ve idarî tedbirler sayesinde mi hayatı ucuzlatmak imkânını bulmuşlardır?

Hayat pahalılığı temmuz sıcaklığı gibi gelip geçici bir şey olmadığı, bu gidişle bir türlü yakamızı bırakmayacağı anlaşıldığı için bu mesele ile ciddi surette, etraflıca meşgul olmak mecburiyetindeyiz. Onun için, uzak memleketleri, İngiltereyi, Fransıyı ve saireyi düşünmeden bize her cihetçe çok daha yakın olan komşularımızın hallerini tetkik ederek bunlardan çıkacak dersleri derin derin düşünmemiz icap eder.

Yunanistana seyahat etmiş bir dostumuzun verdiği izahata göre, hayat pahalılığı arasındaki fark daha vapura girerken ve çıkarken kendisini gösteriyor.

Bizde yolcular sandalcıların tazyikine maruz bir halde idiler. Şimdi usul itihaz edildi. Pazarlık belâsı ortadan kalktı. Bu, eskiye nisbetle teşekkür edilecek bir intizamdır. Fakat bizde bir kişi rıhtımdan vapura gitmek için bineceği «dolmuş» sandala elli kuruş verir. Yunanistanda bir limanda vapurdan çıkıp şehri gezmek ve sonra vapura dönmek için sandalcıya, gidip gelme, yirmi drahm verilir ki bizim paramızla yirmi beş kuruş tutar.

Aradaki bu fark neden? Faraza Kavala limanındaki sandalcı vapurdan çıkardığı bir yolcu için on, on beş kuruş alarak yaşayabildiği halde, bizim sandalcılarımız niçin elli kuruş almak mecburiyetinde bulunuyorlar? Bizde sandalcıların yaşayabilmesi için bu bir mecburiyet midir, yoksa hakkından ve lüzumundan fazla verdiğimiz bir ücret midir?

Yunan kumaşlarının en iyilerinden ısmarlama yapılmış bir erkek kostümü bizim paramızla nihayet yirmi lira tutuyor. Bunun sebebi ne?

Bir kere, şu tahakkuk ediyor ki Yunanistanda amele ve esnaf bizdekinden daha az para alıyor. Bir ipek erkek gömleğini el dikişle Yunanistanda iki liraya diktiriyorsunuz. İstanbulda bunu üç, dört liradan aşağıya dikmiyorlar.

Avrupa eşyasını mukayese etmiyoruz. Çünkü bunda gümrük resimleri arasındaki fark büyük bir rol oynar. Fakat yerli şeyler?

Yunanistanda lokantalar da bira ve yemek te binnisbe ucuz. Hasılı, komşularımızın dahili iktisatları vaziyeti tetkike değer bir mevzudur. Şüphesiz ki bizim için bunlarda istifade edilebilecek bir çok hakikatler vardır. Bunları düşünüp aramak, bulmak ve kabilsiz istifade etmek vazifesi bizde acaba kime terettüp ediyor?

Akşamcı

Sadri Etem bey

Bir müddettenberi şehrimizde matbuat işleriyle meşgul olan matbuat unum müdürlüğü memleket işleri müşaviri Sadri Etem bey arkadaşımız dün akşam Ankaraya hareket etmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Kesim resmi

Etin kilo başına 10 kuruş ucuzlaması muhtemel

Mezbahada hayvan başına alınan kesim resminin kilo üzerinden alınması, belediyenin mezbahada yaptırdığı baskülün tecrübeleri matlup neticeyi vermediği için gecikmişti. Bu husustaki tecrübeler ikmal edilmiştir. Yeni şehir meclisi açılınca kilo üzerinden alınacak rüsum hakkında belediyenin tarifesi şehir meclisine verilecek ve bu tasdik edildikten sonra resmin miktarı indirilecektir. Kasaplık hayvan ticaretinde meşgul olanların iddialarına göre mezbahada alınan rüsumdan başka pay mahalli, soğuk hava deposu ücretleri de fiatların yükselmesine âmil olduğundan yeni tarife tahmin edildiği şekilde tadil edilirse kilo başına et fiati on kuruş düşecektir.

Yalova belediyesi

Reis ile iki âza mahkemeye verildi

Yalova civarında bir otobüs seyrüseferi işinde yolsuz muamele yapıldığı iddiasıyla vilâyete bir şikâyet vukubulmuştur. Bu iddia üzerine vilâyet idare encümeni tarafından tahkikat yapılmış ve neticede Yalova kaymakamı Şefik, belediye reisi Hüseyin, âzadan İzzet ve Ahmet beylerle polis Akif efendi haklarında lüzumu muhakeme kararı verilmiştir. İdare encümeni tarafından tanzim olunan evrak berayı muhakeme üçüncü ceza mahkemesine verilmiştir.

Aldığımız mütemmim malûmata göre meselede Yalova kaymakamı Şefik beyin suçuna delâlet edecek bir vaziyet yoktur. Yalnız bir otobüs meselesinden dolayı Yalova belediye heyeti hakkında takibat yapılmış, ancak Şefik bey belediye heyetini murakabe etmediği iddia edildiğinden bu tahkikata dahil edilmiştir.

Şehrin imarı

Üç mütehassısın plânda birleştiği noktalar

İstanbulun müstakbel plânını hazırlıyacak olan şehircilik mütehassısları tarafından verilen raporların tetkik edilmekte olduğunu yazmıştık.

Vali beyin riyasetindeki komisyon bu tetkikat neticesinde evvelâ mütehassısların plânda hangi noktalarda ittifak ettiklerini tefrik ediyor, ondan sonra birbirine yakın fikirleri ayırıyor, en sonunda üç mütehassısın da birbirlerinden ayrıldığı noktaları tesbit ediyor.

Evvelâ her üç mütehassıs ta İstanbulun hazırlanan yeni plâna göre tanzimi, yani müstakbel şehrin vücudunda gelmesi için yarım asırlık bir zamana ihtiyaç gösteriyorlar.

Şehir mütehassısları, İstanbulda imar işine başlamak için Sarayburnundan Haliç Fenerine kadar uzanan bütün sahillerde yeni caddeler açılmasını ve bilhassa bu sahada bulunan büyük tarihî binaların, bu meyanda Süleymaniye, Ayasofya, Yenicaami gibi abideler etrafının tamamen temizlenmesini ısrarlar tavsiye ediyorlar.

Plân yapıldıktan sonra belediye, üç mütehassısın da fikri bu noktada birleştiğine göre evvelâ bu sahada plânın tatbikine başlayacak ve her şeyden evvel Sirkeci istasyonu şimdiki mevkiinden kaldırılacaktır. Bu saha İstanbul imarının mihrak noktasını teşkil edecek ve burası parklar içine alınacaktır.

Afyon hakkında müzakere son safhada

Uyuşturucu maddeler inhisarı müdürü Ali Sami bey ile Paristeki afyon karteli arasındaki müzakere son safhaya girmiştir. Bu müzakere esnasında Türkiye - Yugoslavya müşterek bürosu delegesi de bulunmaktadır.

Piyasaya gelen bir habere göre, afyon müzakerasında esas itibarıyla kartelle anlaşma hasıl olmuştur.

Yalnız teferruat üzerinde bir kaç gün daha konuşmalar devam edecektir.

Konservatuvar

Belediyeye 400 bin liraya mal olacak

Plâni müsabakaya konan yeni konservatuvar binası İstanbul şehrine dört yüz bin liraya malolacaktır. Şimdiye kadar bu plâni yapmak için müsabaka şartlarını alan mimarlara yeni konservatuvar binasının ne şekilde olması lâzım geldiği izah edilmiştir.

Yeni bina, dahili taksimatı itibarıyla son sistem modern bir bina olacağı gibi ayrıca Türk mimari tarzının en güzel bir nümunesi olacaktır. Belediye yeni binanın bir sanat eseri olmasına bilhassa ehemmiyet verdiği için jüri heyeti verilecek plânları intihap hususunda çok müşkülpeşent davranacaktır.

Kaçakçı kadın

Çantasında kaçak kâğıtlar ve çakmaklar bulundu

Seniye hanım isminde bir kadının elinde büyük bir çanta olduğu halde Beşiktaş civarından geçerken polislerle tesadüf etmiş ve kadın şüpheli bir vaziyette çantasını arkasına saklıyarak polislerin önünden savuşmak istemiştir.

Kadının bu hareketinden şüphelenen memurlar kendisini yakalayıp merkeze götürmüşler ve elindeki çanta açılınca kaçak sigara kâğıtları, çakmak taşları ile dolu olduğu görülmüştür. Kâğıtlar ve taşlar müsadere edilmiş, Seniye hanım sekizinci ihtisas mahkemesine verilmiştir.

Bu kadının kendisine ebe süsü vererek çantasıyla böyle kaçak eşya taşıyıp ötede beride sattığı anlaşılmıştır.

Gümüş mecdiyelere dair

1 eylül 1934 tarihinden itibaren eski gümüş mecdiyelerin vergi borcu için otuz sekiz kuruş üzerinden kabulü maliye vekâletinden defterdarlıklara bildirilmiştir.

İstanbulda gizli nüfusun yazılması yoklamasına başlanmıştır. Aile reisleri ve velilerini evlerinde gizli nüfus varsa, hükûmete bildirmeleri için duvarlara beyannameler asılmıştır. Yukarıki resmimizde, bu beyannameleri alâka ile okuyan halktan bir grup görünüyör.

Bir çırpıda

Fen adamları ve hokkabazlar

Fen artık bir hokkabazlık halini tamamen aldı, hattâ biraz geçti de... Hokkabaz meşhur:

— Ne sihiridir ne keramet..

Diye boş bir hokkanın içinden koskocaman bir ipekli mendili çıkarırsun, Fransada Albert Saheur isminde bir mühendis bir makinenin bir tarafına bir litre deniz suyu döküyormuş, öteki tarafından bir litre benzin çıkıyormuş..

Fransız gene:

— Ne sihiridir, ne keramet.. teranesile bir litre deniz suyu ahıyormuş, bir boruya dökünce öteki taraftan bu seferde petrol akıyormuş..

Bir hokkabazın marifetini düşünün, bir de Albert Saheurün marifetini. Her halde deniz suyunu petrol ve benzin yapmak bir ipekli mendili şurada burada saklamaktan çok daha mühimdir.

Bugün artık fen adamları tamamen hokkabazlara rekabet ediyorlar, bir gün gelecek ki fen terakkileri karşısında hokkabazlara hiç bir iş kalmıyacak. En mühim hokkabaz numaraları, fen numaraları yanında sönük, manasız, sudan, entipüften kalacak..

Fen adamı Avrupalının her hangi bir yerinden düğmeye basıp Avusturyadaki elektrikleri yaktıktan sonra, fen adamı karada bir masa başında oturup Okyanoslardaki gemileri idare ettikten sonra artık siz - ne kadar harikulâde olursa olsun - hokkabazın numaralarına şaşar mısınız?

Londrada söylenilen şarkıyı İstanbulda kendi salonunuzda dinledikten sonra hokkanın içinden ipekli mendil çıkmış, güvercin çıkmış kime ne?.. Zavallı hokkabazlar.. Fen adamlarının gadrine uğradılar. Artık bundan sonra bu işten de ekmek kazanamayacaklar.. Çünkü fen onları fersah fersah geride bıraktı. Hikmet Feridun

Hırsız misafir

Ahmet efendinin 100 lirasını aşırımlar

Çemberlitaş civarında bir han- da oturan Ahmet efendinin odasına evvelki gece Emin ve Faik isimlerinde iki kişi misafir olarak gitmişler ve gece odada yatmışlardır.

Sabahleyin Ahmet efendi uyan- dığı zaman iki misafirin odadan çıkmış olduklarını görmüş ve kendisi de kalkıp giyinmiştir. Bu sırada Ahmet efendi elini cebine sokunca cüzdanıyla yüz lirasının aşırılmış olduğunu görmüştür.

Ahmet efendinin müracaatı üzerine zabita tahkikat yapmış ve yüz liranın Emin ve Faik isimlerindeki misafirler tarafından alındığı anlaşılmıştır. İki misafir yakalanıp adliyeye teslim edilmişlerdir.

Zavallı çocuk merdivenden düşmüş

Balatta oturan on yaşlarında Raşel isminde bir çocuk dün evin üst katında merdiven başında oynarken ayağı çiviye takılmış ve merdivenden yuvarlanmış. Küçük Raşel merdivenlerden alt kattaki taşığa kadar yuvarlanmış ve muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Raşel baygın bir halde hastaneye kaldırılmıştır.

İttihat ve Terakki tarihinde esrar perdesi

Yakup Cemil niçin ve nasıl öldürüldü

Muharriri: M. R.

Talât bey, hükmün süratle infazını emretmekle, İstanbul'a avdetinden evvel, Enver paşaya karşı, bir emri vaki ihdas etmek istiyordu: Harbiye nazırı, kendi hayatına kastetmek isteyen bir mahkûmun idamile karşılaşmakla beraber, Yakup Cemil'in ölümüne «İttihat ve Terakki» dahilindeki mesnetlerinin tamamen yıkılıp çöktüğünü görecekti, birbirine zıt vaziyet ve vakıalara maruz kalacaktı! Bu netice, Talât beyle arkadaşlarının senelerdenberi muarızlarına karşı takip ettikleri hatı hareketin tam bir muvaffakiyetle tetevvüc eden son bir safhası idi..

Bundan başka Talât beyin bu cevabı, fırka ve hükümet dahilindeki hakiki vaziyetle Yakup Cemil hadisesi karşısındaki düşüncelerini tamamen tebarüz ettiriyordu:

Yakup Cemil'in idamı için ısrar eden Talât bey, kabine arkadaşlarından hiç kimse ile istişare etmeksizin, verdiği cevapta cezasının küreğe tahviline «heyeti hükümetçe imkân ve icap olmadığı» nı zikredecek derecede hükümet ve fırkada ne kadar nazif ve müessir olduğunu tamamen gösteriyor ve bundan başka Yakup Cemil beyin arkadaşlarını da serbest bırakmamakla muarızlarına karşı katı darbeyi indiriyor-du!..

Merkez kumandanı, artık her türlü ümidin mahvolduğunu anlamıştı!.. Emir sarîh ve katî idi: Yakup Cemil behemehal ve derhal kurşuna dizilecekti!..

(Bekirâğa bölüğü) nün çatısı altına barınan mevkuf, serbest herkes, yirmi dört saattenberi, korkunç bir kâbus içinde bunalmıştı.. Her çehrede elemli bir somurtkanlığın, asabi bir heyecanın ifadesi okunuyor.. Hücrelerin kapısı önüne dikilen nöbetçiler daha tetik, koşuşlarla koridorlar arasında mekik dokuyan gardiyanlar daha uyanıktılar..

Merkez kumandanlığıla polis müdürlüğü müsterek tedbirlerle şehrin inzibatı vaziyetine bir kat daha ehemmiyet vermişler, devriyeleri, noktaları artırmışlardı

Ruhları sıkı bu sinirli faaliyet, bir ölüm hükmünün infazına ait ilk hazırlıklara delildi: «İttihat ve Terakki» idaresi, ertesi sabah kendi fedâisine bir ölüm çukuru kazacaktı!..

Her şey hazır, bütün tertibat yerinde.. Binbir çeşit kan ve ölüm maceralarile canlanan bir varlık, artık bir adam boyu toprağın içine akıp yok olacak!..

Sabahın ilk beyazlıkları sökerken hapishane müdürü İsmail Hakkı bey, Süleymaniyenin muhteşem kubbesine bakan idam mahkûmunun demir parmaklıklı hücresinin kapısını hafifçe tıkrıdattı.. Ve içeriye girdi..

Divanı harpçe verilen hükmün kendisine tebliğ edilmemesile muakker akibetini anlayan Yakup Cemil, o gece kasvetli hücresinin genişliğini asabi adımlarla ölçmüş, meşum sabahı sabırsızlıkla beklemişti..

Hapishane müdürü sesine daha müşfik ve yumuşak bir ahenk ver-

meğe çalışarak:

— Yakup bey, dedi, sizi yukarıdan istiyorlar..

Yakup Cemil, nasıl öldürüleceğini soruyor..

Mahkûmun dudakları arasında acı bir tebessüm belirdi ve soğuk kanlılıkla hiç ümit edilmeyecek sakın, munis bir tavır takındı. Yakup Cemil, sağ elile kendi boğazını sıkarak gibi işaret ederek sordu:

— Hakkıcağım, böyle mi?..

Ve sonra bir silâhın tetiğine dokunur gibi şehadet parmağını oynatarak gösterdi ve:

— Yoksa böyle mi?.. dedi.

İsmail Hakkı bey özür dilercesine hürmetle mukabele etti:

— Aman beyefendiciğim, sizi yukarıdan istiyorlar.. Benim malûmatım bundan ibarettir..

Hapishane müdürünün bu cevabı, Yakup Cemil hayatının ilk tevekkülünü vermiş, fakat metanet ve cesaretini kırmamıştı.. Mahkûm hemen sordu:

— Bana müsaade eder misin Hakkı bey? Bir abdeti alayım..

Yakup Cemil bey koridordaki musluğa gitti, kollarını sıvadı, yıkanmağa başladı. Sonra dudaklarını sessizce kıpırdatarak giyindi ve odadan dışarı çıktı.. Adımlarında küçük bir ceddeleri, halinde korku ve helecandan eser yoktu! Hâlâ başı dik ve nazarları keskindi..

Koridorlardan başhyarak binanın dış kapısına kadar her taraf yüzlerce polis ve inzibat memurlarile dolmuştu. Yakup Cemil bey sert adımlarla ilerlerken:

— Silâhsız bir adam için bu kadar kalabalığa ne lüzüm gördünüz? diyor-du..

Kapının önünde mehip bir vekarla duran itfaiye bölüğünün silâha takılmış süngüleri, süvari kıtasının kınından çıkmış kılıçları sabahın ilk kızılıklarile parlıyordu.. Yakup Cemil bey, hiç kimse-nin ihtiarını beklemeksizin, kapalı arabanın kapısını elile açtı ve içine süratle atladı!.. Mahkûmun soluna gardiyan Ömer çavuş oturdu..

Yakup Cemil, yolda bir karpuzdan son gıdasını alıyor..

Müddeiumumî muavini Reşit ve müdür İsmail Hakkı beyler ikinci bir arabaya yerleştiler.. Tahkik heyeti âzasından Veli (şimdi Ankarada noter) inzibat bölük kumandanı İhsan beyler de mahkûmun arabası yanında at üstünde gidiyorlardı..

Birer süvari müfrezesi önden ve arkadan mahkûmun arabasını muhafaza altına aldılar. Bu kafilâ, bir ölüm yolcusunun son dünya seyahatini değil, parlak süngülü muhafızlar arasında ilerliyen bir hükümdarın saltanat alayını andırıyordu!..

Haliç sahilini takip ederek Eyübe gelmişlerdi.. Yakup Cemil bey, yol üstündeki sergiden bir karpuz alınmasını İhsan beyden rica etti!

Yakup Cemil'in araba içinde iştiha ile yediği bu karpuz, son gıdasını teşkil etmişti.

(Devamı var)

İstanbul belediyesi Şehir tiyatrosu

Tepebaşı belediye bahçesinde

Bu akşam saat 21,30 da

Yalova Türküsü

3 perde

Feci bir kaza

Bir kapıcı, itfaiye otomobili tarafından çiğnendi

Şişli civarında feci bir otomobil kazası olmuştur. İstanbul itfaiye kumandanlığına ait kılavuz otomobili Şişliden Pangaltıya gelirken caddenin bir tarafından karşıya geçmek isteyen bir adamı çarpmıştır.

Otomobil şoförü anı olarak yolun ortasına çıkan bu adamı görünce derhal fren yapmışsa da süratli gittiği için durmak kabil olamamış ve adam tekerlekler arasında bir kaç metre sürüklenerek ağır yaralanmıştır. Yapılan tahkikatta bunun o civarda bir apartıman kapıcısı Abdullah olduğu anlaşılmıştır. Abdullah hastaneye götürülmüşse de yolda ölmüştür. Otomobilin şoförü Kadri efendi yakalanarak kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Bürücek yaylasında yangın

Geçenlerde Adanada Bürücek yaylasında Amerikalılara ait bir evin yandığı yazılmıştı.

Bir kaç gün evvel gene bunlara ait bir ev daha yanmıştır. Yangının mutfak bacasının kurumlarının tutuşmasından ileri geldiği söyleniyor. Yangın üst kattan çıktığı için yalnız o kısım yanmıştır. Bodrumdaki eşyalar kurtarılmıştır. Nüfusça ziyat yoktur. Tahkikata devam olunmaktadır.

Kumar oynayan çocuklar

Şevket ve Yakup isimlerinde on beş yaşlarında iki çocuk Fatih-te bir hanın odasında zarlarla kumar oynarlarken cürmü meşhûr halinde yakalanmışlardır.

Masa üzerinde kumar paraları da bulunmuş ve müsadere edilmiştir. Zabıta bu iki küçük kumarbazı yakalıyarak tahkikata başlanmıştır.

Yugoslav kralının Paris ziyareti

Paris 1 (A.A.) — Yugoslavya kralı Aleksandrın Paris seyahati için alınacak tedbirler Belgradla hararetili noktai nazar teatisine vesile olmaktadır.

Akşam kitaphanesi neşriyatı

Bu Perdenin Arkasında
Meraklı büyük polis romanı
Perşembe günü çıkıyor

BORSA

İstanbul 1 Eylül 1934

(Akşam kapanış fiyatları)

Esham ve Tahvilât

Ist. dahili	96,—	İş B. Hamiline	10
Kuponsuz 1933	—	» Mütessis	105
İstikrazi	97,—	T. C. Merkez	—
Unitürk I	28,45	Bankası	55,50
» II	27,45	Anadolu hisse	27,10
» III	27,45	Telefon	10,50
Mütessil I	48,75	Terkos	17,50
» II	47,70	Çimento	12,15
» III	—	İttihat değir.	13,50
İş Bankası	10	Şark	0,80

Para (Çek İfatleri)

Paris	12,06	Sofya	67,96,25
Londra	618,—	Prağ	19,13,50
Nev York	80,72	Berlin	2,05,75
Milano	9,27,84	Madrid	5,81,40
Atina	83,82	Belgrat	84,87,10
Cenevre	2,43,75	Zloti	4,20,75
Brüksel	8,39	Pengo	3,96,50
Amsterdam	1,17,50	Bükreş	79,29
		Moskova	10,71,50

Buzlar üzerinde 60 gün

Çelyuskin vapurunun heyecanlı sergüzeşti

Molokof, bu hususta çektiği tel-sizde diyor ki:

«11 nisan günü, Wankarenden dört defa Şmit karargâhına uçtum. Dördüncü defasında, büyük bir tehlike atlattım. Bu seferde heyeti seefriye reisi profesör Şmiti de naklettim. Kendisi ağır surette hasta bulunduğu cihetle, tayyarenin yanına kızakla getirdiler, kendisini tayyareye biner binmez, bir çuvalın içine sardık, diğer bir çuvaldan da kendisine bir yatak yaptık. Profesör, bütün arkadaşları kurtarılmadıkça hiç bir suretle kamptan ayrılmak istemiyordu. Fakat arkadaşları tarafından vaki olan ricalardan sonra hükümet tarafından da katî bir şekilde davet edilince avdete razı oldu.

Tayyareci Molokofun tahlisiye işinde kullandığı R-5 numaralı tayyare, hacmi hasebile, pilot ve makinistten başka iki yolcudan fazla taşıyamazdı. Bu vaziyet karşısında tayyareci Molokof, şöyle bir tedbir aldı: İki siperi sukut ile torba şeklinde iki hamak yapmış ve onları, tayyare kanatlarına sağlamca bağladıktan sonra içlerine birer kazazede yerleştirmiş, bu suretle her seferinde dörder kişi kurtarmağa muvaffak olmuştur. Bu şekilde seyahat, hamaklara bindirilen kazazedeler için çok zor bir şeydi.

Tayyarenin süratle daha fazla şiddetlenen kutup rüzgârları, yolcuları donduruyordu. Maamafih bütün bu mahzurlara rağmen bu tedbir parlak neticeler verdi ve bu sayede Molokof tek başına 39 kişi kurtardı. Tayyarecinin keşif ve tatbik ettiği bu usul, sefer adedini indirmekle beraber, kurtarılanların adedini çoğaltmıştır. Tayyarecilikte, şimdiye kadar böyle bir şey keşf ve tatbik edilmemiştir.

Buz kampında artık faaliyet gevşemişti. Artık mutfak işlemiyordu. Sekenesi tayyareler ile kurtarılan on çadır bulundukları yerde bırakılmışlardı. Müsterek bir hayat sürmeğe alışmış olan mütebaki kazazedeler, iki üç çadırdaki toplanmışlar, şafağın sökmesine kadar uyumuyorlar, derin hasbıhallere dalmışlardı.

Bunları en çok alâkadar eden, ertesi gün havanın nasıl olacağı keyfiyeti idi. Sabahın saat dördünde, çadırlarından çıkarak eşyalarını tayyare meydanına taşımağa başlamışlardı. Bu uçuş, tayyarelerin son seferi olacaktı.

Yoldaş Kamaninin tayyaresi ilk olarak geldi. Yolcuları, yıldırım süratle tayyareye bindirdikten sonra derhal havalandı. O sırada Doroninin tayyaresi de gelecek yere indi:

Bu tayyare, daha dün Wankareme gelmişti. Üç yolcu aldıktan sonra havalanırken, yanlış bir hesap neticesinde buzlara çarptı ve şasisi kırıldı, derhal heyeti seferiyenin kampta kalmış olan makinistleri, kırılan şasiyi tamir etmek için faaliyete koyuldular. Altı saat tamirden sonra tayyare, tekrar yolcularını alarak havalandı.

Günün nısıf ahirinde tayyareci Vodopianof, Anadir buz dağılarını müşkülâtla aşarak kampa gelmiş ve üstümüzde bir kaç daire çizdikten sonra muvaffakiyetle kampa inmiştir.

Wankarem 12 nisan — Bugün de tayyareler, Şmit kampından 22 kazazedeyi buraya nakletmişlerdir. Şimdiye kadar 84 kişi kurtarılmıştır.

Şayet hava müsait giderse, yarın bütün kazazedeler de kurtarılacak ve bunların Wankarenden Wellene naklile meşgul olacağız.

İmza: Kurtarma heyeti reisi

Petrof

12 nisanda tayyareci Vodopianof yedi, Kamanin ile Doronin on altı kişi kurtarmışlardır. Kampta yalnız altı kişi kalmıştır. Wankarenden Wellene kızaklarla Çelyuskin kazazedelerinden 13 kişi gönderilmiştir.

Buz kampında son gece

Bütün gece göz kırpmadım. Çadırımızın içini bir fener aydınlatıyordu.

Ocağı ateşliyerek sık sık çay içiyor, eşyaları, yerleştiriyordum. Bahriyelilerin adeti veçhile, bu buz deryası üzerinde sergüzeşte atılacak bir adama kifayet edebilecek yemeklik ve saireyi çadırdan bırakırdım. İstiyordum ki, sakinleri tarafından terk edilmiş olan Şmit, diğer ecnebi heyeti seferiye kamplarının tamtakır haline benzemesin.

Gün ağırırken çadırdan dışarı fırladım. Hava sakindi. Her tarafta derin bir sükûnet hüküm sürüyordu. Biraz sonra telsiz memurları bizi almağa memur edilen üç tayyarenin gelmekte bulundugunu haber verdiler.

Beyaz bir ayınm çadırında bir rakacağım erzak ve zahireleri girip yememesi için çadırımın methalini sımsıkı bir surette kapamağa başladım. Az bir zaman sonra bu iş te bitti. Ve çadırın methali tıkandı. Fakat garabete bakınız ki, ben bu iş ile meşgul iken sığınağın içinde kürkklü kasketimi unutmuşum. Binaenaleyh onu almak için methali tıkamak için kullandığım tahtalardan bir kaçıni sökmeye mecbur kaldım.

İmza: Çelyuskin kaptanı

Voronin

(Mabadi var)

Beyoğlunda kiralık apartıman

İstiklâl caddesinde Şık sinema karşısında 156 No. lı İstiklâl apartımanında bir daire kiralıktır. Görmek için kapıcıya kiralamak için Bahçekapıda Taş Han 29 No. Umûm Em-lâk Acentesine müracaat.

AKŞAM

İlan tarifesi

Sahife	Kuruş
1	Santim 400
2	» 250
3	» 200
4-5	» 100
İç sahilelerde	» 60
Son ilan sahilelerinde	» 30

Gazetemizde negredilecek

ilanlar için müracaat yeri:

İlançılık kolektif şirketi

Ankara caddesi, Kahraman

zade han. Tel. 20094-20095

Mülkiye mecmuası

Her sayısında memleketimizin en değerli kalemlerini toplamakta olan Mülkiye mecmuasının 41 inci sayısı pek dolgun münderecatla intişar etmiştir.

GÜNÜN HABERLERİ

Bulgur, ırmık kontenjanı

Fransa, bulgur, ırmık ve saireyi kontenjana tabi tuttu

Türkofis reisliğinden bildirildiğine göre Fransa hükümeti yeni bir kararname ile bulgur, ırmık ve saireyi kontenjana tabi tutacaktır.

1934 senesi üçüncü üç aylık kontenjan miktarı: Bulgur, ırmık, hububat şehriyesi, buğday, kızılca buğday ve melez buğday müstakkatından gayri hububat müstakkatı 5650 kentaldır. Bu kararnamenin meriyete girmesinden evvel Fransaya sevkedilmiş olan ve bu memlekette depolarda bulunan mallar kontenjan miktarına mahsuben ithal edilecektir. Yukarıda geçen maddelerin 100 kilo üzerinden (gayri safi) 10 franklık lisans resmi, tane halinde kara buğdayların 100 kilosundan (safi) 27,5 frank, kırılmış taneler ve yüzde 10 dan fazla unu ihtiva eden değirmen döküntüleri 100 kilosundan (safi) 40 frank, alelum unların yüz kilosundan 45 frank lisans resmi alınacaktır.

Ecnebi ustalar

Sınai işlerde ecnebi mütehassısların müddeti uzatılmadı

İktisat vekâleti fabrikalarda ve alelum sınai işlerde çalışan mütehassıslar için verilen müddeti yenilememiştir. Bu suretle sınai müesseselerde mütehassıs namı altında çalışan ecnebi ustabaşı ve ameleleri, yerlerini Türk unsuruna terketmektedir.

Aldığımız malûmata göre Zonguldak havzasında bazı ecnebi şirketleri, bu kabil ecnebi amelesini mütehassıs sıfatıyla çalıştırmak hususunda ısrar etmektedir. Bu yüzden mütehassısın tarifi etrafında, maden müdüriyetine, şirketler arasında ihtilâflar bile çıkmıştır. Bu arada ecnebi bir maden çavuşu kuyu mütehassısı ismi altında çalışmak istemiş ise de vazifesine nihayet verilmiştir.

Diğer taraftan öğrendiğimize göre Ayancıkta Zingal şirketinde çalışan ecnebi amelenin de miktarı azalmaktadır. Bir kaç sene evvel Zingal tesisatında 400 ecnebi amele çalışırdı. Şimdi bu miktar 40 ameleye inmiştir.

Ineboluda bir kaçakçı yakalandı

Inebolu 29 (Hususi) — Gerek kasabamız ve gerekse Kastamonu vilâyeti halkını İstanbuldan getirmekte olduğu esrarla zehirlemekte olan Kadir namında bir şahıs gümrük muhafaza memurları tarafından yakalanarak adliye teslim edilmiştir.

Yakalanma habisesinden ve bilhassa muhafaza memurlarının bu muvaffakiyetinden bütün kasaba halkı son derece memnun olmuşlardır.

Yumurtacılar birliği

Yumurtacılar arasında bir birlik teşkil edileceğinden bahsedilmişti. Dün birliği kuracak olan yumurtacılar birliğine bir heyet kendi aralarında toplanmışlardır. Bu toplantıda birliğin nizamnamesinin ana hatları tesbit edilmiştir.

Çako ihtilâfı hakeme verildi

Paraguay, ihtilâfın hakeme havalesini kabul etti

Vaşington 1 (A.A.) — Paraguay hükümeti, Çako harbine nihayet vermek için kayıt ve şartlar olarak hakemi kabul ettiğini bildirmiştir. Bolivyanın da kabul etmesine intizar etmektedir. Boliviya iki kaydı ihtirazî koymaktadır. Bunlardan biri Paraguay'a ait Rio limanı üzerindeki hukukuna mütealliktir. Resmî mahafil Bolivyanın nihayet kabul edeceği fikrindedirler. Arjantin, Oruguay ve Brezilyanın müdaleası da bu merkezdedir.

Asampsiyon 1 (A.A.) — Resmî bir tebliğ, Paraguay kıtalarının 14 küçük kaleyi ve 185 mitralyöz, 35 otobüs zaptettiklerini, 25 zabıt ile 2899 asker esir aldıklarını bildirmektedir. Boliviya kıtaları geri çekilmektedir.

Dünya yüzme maraton yarışı

Toronto 1 (A.A.) — Dünya yüzme maraton yarışı Amerikalı Nelson tarafından kazanılmıştır.

Deniz topları

İngiltere ile Japonyanın anlaşukları söyleniyor

Londra 1 (A.A.) — İngiliz resmî mahafil, bu sabah çıkan bir Amerika gazetesi tarafından deniz topları çaplarının tahdidi hakkında İngiltere ile Japonya arasında aktedildiği bildirilen itilâf hakkında katı olarak ademi malûmat beyan etmektedirler.

Ticaret filolarının tahdidi

Londra 1 (A.A.) — Sir John Simonun başlıca deniz devletlerine bütün ticaret gemileri tonajının tenzilini teklif ettiği teyit edilmektedir. Teklif, bu devletlerin ancak kendi ticaretlerine lazım olan miktarda gemi muhafaza etmelerine matuftur.

Londra 1 (A.A.) — Resmî mahafil, İngiltere hariciye nazırının bütün deniz devletlerine bir muhtıra gönderdiğini teyit etmektedir. Muhtırada, hariciye nazırı, devletlerden bugün deniz ticareti yapan gemilerin sayılarını indirmek ihtimalleri hakkında noktai nazarlarını sormaktadır.

Ticaret nazırının 3 temmuzda Avam kamarasında hükümetlerin bu hususta fikirlerini sormak niyetinde olduğunu bildirdiği hatırladadır.

Buğday konferansının kararları

Londradaki buğday konferansı dağılmıştır. İstanbul ticaret odası tetkikat şubesi, buğday konferansı mukararatını tetkik ederek Türkiyeyle alakadar olan ciyetlerini araştırmaktadır.

Mançuride şekavet

Harbin 1 (A.A.) — Haydutların bir Danimarkalı ile bir Amerikalıyı kaldırdıkları teyit olunmaktadır. Ölenler arasında 9 Japon, 2 Çinli vardır. 21 kişi yaralanmıştır.

Tayyareye yıldırım çarpmış

Sen Jozef (Missouri) 1 (A.A.) — Evvelki gece, bir yolcu tayyaresine yıldırım düşmüş, tayyare yanmıştır. İçindeki 4 yolcu ile pilot ölmüşlerdir.

GÜNÜN MESELELERİ

İspanyada ayrılma cereyanları

İspanyanın şimal eyaletlerinde hükümeti merkeziyeden ayırmak hareket ve cereyanları fevkalâde şiddet peyda etmiştir. Bu eyaletlerden Katalonya Madrid hükümetini sıkıştırarak muhtariyetini almıştı. Bu hükümetin şimdi kendisine mahsus kanunları ve parlamentosu vardır. Büyük arazinin taksimi meselesinde Katalonyanın kendi başına girdiği kanun, Madritte şiddetli itirazlara sebep olmakla beraber nihayet hükümeti merkeziye bu kanuna göz yummuştur.

Şimdi de İspanyanın şimalinde Basklar ile meskün eyaletler de muhtariyet ve ihtimal istiklâl almak için harekete gelmişlerdir. Bu eyaletler, müstakil meclislerini bu hükümeti merkeziyenin muhalefetine rağmen gizli ve kaçamak yollarla intihap ettiler. Fakat şimdi hükümeti merkeziye bunları toplamak istemiyor.

Buna karşı bütün Bask eyaletleri belediye reisleri müttetikan istifalarını vermekle hükümeti merkeziyeyi tehdit ediyorlar. Böyle bir halin vukuunda bütün Baskların aleni olarak isyan edecekleri muhakkaktır.

Hükümeti merkeziye Bask eyaletlerine muhtariyet verecek olsa bunun arkasında gene şimaldeki (Astorya) ve (Galicya) eyaletleri de muhtariyet isteyeceklerdir.

İspanyadan Birer ikişer rabitalarını gevşetmeğe ve koparmağa hazırlanan bu şimal eyaletleri hakikat halde İspanyanın en müterakki yerleri ve sanayi merkezleridir. Bunun için İspanyadaki vaziyet çok vahim addolunuyor.

Alman moratoryomu

M. Şahtın beyanatı şiddetli bir intiba uyandırdı

Bâle 1 (A.A.) — Beynelmîlel tediyeat bankası mahafil M. Şahtın tam bir Alman moratoryomunu haber veren beyanatı hakkında tefsiratta bulunmaktan imtina ediyorlar. Bununla beraber bu beyanatın tevhit ettiği şiddetli intiba hissedilmektedir. Bankanın müdürü müstakbel tediyeat hakkındaki Rayşbankın Berlindeki rüesası ile görüşmüştür.

Milletler cemiyetinde ingiliz murahhasları

Londra 1 (A.A.) — Eylülde Cenevrede toplanacak olan Milletler cemiyeti heyeti umumiyesinde İngiltereyi hariciye nazırı Sir John Simon ile lord Eden temsil edeceklerdir.

Amerika grevi

Vaşington 1 (A.A.) — Yün işçileri reisleri, pamuk mensucatı grevine iştirake karar vermişlerdir. Bu karar 150,000 işçiye şamildir.

Kozluda spor sahası

Zonguldak (Hususi) — Kozluda yeni bir spor sahası yapılmıştır. Bundan başka Kozlu gençler birliği için bir klüp binası da inşa edilmiştir.

Yeni saha münasebetile, cuma günü Ereğli Gençler birliği ile Kozlu Gençler birliği takımları arasında futbol maçları yapılmıştır.

Zonguldakta bir müsamere

Zonguldak (Hususi) — İş bankasının onuncu yıldönümü münasebetile, Türk işçileri Üzülmüş mevkiinde bir müsamere tertip etmiştir. Bu müsamerede amele çocukları tarafından temsiller verilmiş, şarkılar söylenmiştir.

Türk iş memurlarına ait olan Ulkü tenis klübü tarafından maçlar tertip edilmiştir. Gece de Türk bahçelerinde gece eğlenceleri yapılmıştır.

HAFTALIK SIYASI İCMAL

İtalyanın büyük askerî manevraları - M. Mussolininin yeni beyanatı - Sarre meselesi tekrar alevlendi - M. Hitlerin Fransaya karşı uzlaşma sözleri - Cihan yahudi ve hristiyan konferansları

Avusturyadaki hadiseleri müteakip İtalyan ordusunun 400,000 kişilik hazarî ve ihtiyat kuvvetleri ile yaptığı büyük manevralar ziyadesile nazarı dikkati celbetti. Malûmdur ki Almanya ordusu bu sene tasarruf maksadile harp manevraları yapmamıştır. Lâkin bu manevralardan ziyade manevraların sonunda M. Mussolininin ecnebi ve İtalyan zabitlerine hitaben irat eylediği bir nutuk fevkalâde alâka ve heyecan uyandırmıştır.

Mumaileyh bu nutkunda Avrupada her an harp çıkmak ihtimali olduğunu ve bunun için İtalyanın yarın için değil, belki bugün için harbe mükemmel surette hazırlanmakta olduğunu ve İtalyanın yalnız askerî bir devlet değil, bütün idare ve siyaseti münhasıran askerliğin ihtiyaç ve icabına uygun militarist bir devlet olması lazım geldiğini söylemiştir.

Bu nutuk Avrupada hayli heyecan uyandırmıştır. M. Mussolininin bu müheyyic sözlerinin bidayette İtalya gazetelerinde neşredilmemesi ayrıca nazarı dikkati celbetmiştir. Maahaza bu sözlerin nutkun resmî metninde her halde neşredileceği muhakkak addolunuyor. Bu sözler ile sureti mahsusada Almanya ile Yugoslavyanın kastedildiği İtalyada tasrih edilmesi bu devletlerin tehdit edildiğine alâmettir.

Sar meselesi

M. Mussolininin sözleri Avusturya meselesinden sulhün ne kadar büyük tehlikede bulunduğunu bir daha isbat etmiştir. Halbuki Avusturyanın bu sırada kendisini tophıyamaması tehlikeyi bir kat daha artırmaktadır. Viyana civarında Fiordsdorfta şimdiki Avusturya hükümetinin yegâne istinatgâhı Heimwehr milis teşkilâtı içinde kanlı bir isyan çıktığından hükümet hariçten polis ve askerî kuvvetler celbederek bu isyanı kan ve ateş ile bastırmıştır. Bu hadise Avusturyada tabii ahvalin avdet etmekten çok uzak olduğunu gösteriyor.

Avusturya meselesi böyle Avrupa sulhünü tehdit edip durur iken Sar meselesi tekrar alevlendi. Almanya ile Fransa arasında kâin olup halkı Alman olan bu maden havzasını Cemiyeti akvam namına idare eden komisyonun reisi İngiliz Knoxun asayiş ve intizamı muhafaza için 2000 kişilik bir jandarma kuvvetini istemesi Almanyada Fransızların tazyik siyasetine yeni bir vasıta olarak telâkki edilmiş ev büyük bir galeyan uyanmıştır.

Bu sırada havzanın halkı kısmen Almanya ve kısmen de Fransa hududu dahilinde muayyen noktalarda toplanarak tezahürat yapmışlardır. Almanya tarafındaki tezahürata büyük bir kalabalık iştirak etmiş ve havzanın Almanya ya iadesi talep edilmiştir.

Bu tezahürat esnasında M. Hitlerin mühim bir nutku dinlenmiştir. Mumaileyh Almanya ile Fransa arasında iki tarafı doğrudan doğruya alâkadar eden yegâne mesele Sar olduğunu ve bunun halli ile iki komşu devletin ebedî sulh ve dostluk tesis etmelerini teklif etmiştir. M. Hitlerin bu dostluk sözleri Fransada büyük bir ehemmiyetle telâkki edilmiş ise

de yapılan neşriyat Almanyanın siyasetine bir türlü itimat edilemediğini göstermektedir.

Avusturya meselesinden Almanyanın İtalya ile arası bozulmasından dolayı M. Hitlerin ciddî surette Fransaya dostluk elini uzattığı da tahmin edilmektedir.

Havzanın Fransa tarafında nümayiş yapan Sarlılar yetmiş bin kişiye balığ olmuştur. Bunlar havzanın Almanyaya iltihakını istememişler ise de Fransaya da iltihakı lehinde bulunmamışlardır. Bunlar şimdiki idarenin yani havzanın Cemiyeti akvam idaresi altında kalmasını talep etmişlerdir. Reyîama iştirak edecek halkın esami listesi 25 ağustosta kapanmıştır. Reyîam gelecek senenin ilk pazar günü yapılacaktır.

Yahudi ve hristiyan konferansları

Cihan yahudi konferansı Cenevrede ve cihan hristiyan konferansı da Danimarkada Fano şehrinde toplandı. Her iki konferansta dini meselelerden ziyade siyasi meseleler görüşüldü. Yahudi konferansında Almanyadaki yahudilere karşı yapılan takibatdan dolayı Almanya emtiasına haricte yapılan boykotun bilhassa Amerikada muvaffakiyet gösterdiği kaydedilmiş ve boykotun devamı kararlaştırılmıştır. Fakat diğer taraftan Almanyanın musevilerle karşı yeniden tazyik ve takibe başlayacağı söyleniyor.

Hristiyan konferansında ırk meselesinin din ve mezhepten üstün tutulmasına ve hristiyanlıktan evvelki devirlerde Avrupada cari putperestlik âdet ve merasiminin iadesi temayüllerine karşı şiddetli vaziyet alınmıştır.

İspanyada iftirak hareketi

İspanyanın şimal eyaletlerinde merkezi İspanyol hükümetinden ayrılmak cereyanları kuvvet bulmaktadır. Katalonyanın muhtariyete nail olması ve kendi başına bir hükümet tesis eylemesi Basklarla meskün eyaletler halkına eski muhtariyetlerini tesise ve mahalli meclislerini hodbehot toplamağa cesaret vermiştir. Merkezi hükümet fevkalâde askerî ve polis tedabiri almıştır. Şimaldeki diğer eyaletlerin halkları Basklara müzaheret göstermektedir.

Uzak şark gerginliği

Şimlai Mançuri demiryolundaki Sovyet direktörleri ile diğer büyük memurların Mançuri ve Japonya memurları tarafından tevki ve bunların çetelere silâh vererek yardım etmekle maznun bulunmaları Japonya ile Sovyetler birliği arasındaki gerginliği artırmıştır. Bunun için Sovyet hükümeti Japonyaya şiddetli bir nota vermiş, tevkifleri ve ittihamlar protesto etmiş ve bu hallere nihayet verilmesini istemiştir.

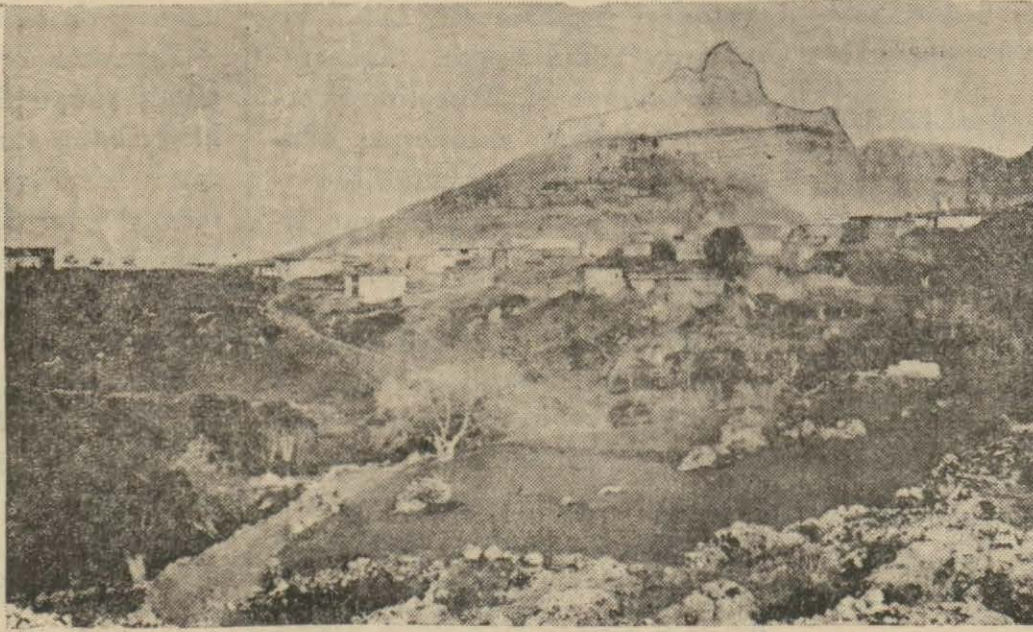
Japonya hükümeti ise derhal verdiği cevapta bu işlere müdahaleye salâhiyeti olmadığı ve meselelerin Sovyetler ile Mançuri hükümeti arasında halli lazım geldiğini bildirmiştir. Halbuki Japonya Mançurinin müttetiki ve hâmis olduğundan meselenin dönüp dolaşıp gene Sovyetler ile Japonya arasında halledilmesi icap edecektir. Bu sırada iki taraf ta hudutlarda fevkalâde askerî tedbirler ahyorlar. Gerginlik artıyor.

Memleket haberleri

Mazgirtte yaz mevsimi

Kaza merkezinde doktor yoktur, halk basit bir hayat yaşar

Mazgirt 28 (Elâziz ve havali muhabirimizden) — Vilâyetimizin kazalarından birisi de Mazgirttir. Mazgirt bir dağ eteğinde ve Munzur suyunun iki saat ilerisinde şarkı şimalisi yalçın kayalardan müteşekkil bir kasabadır. Mazgirt merkezinde asarı atikadan sayılan

Mazgirtin umumî görünüşü

bir kale ve Elthiatun namile bir cami vardır. Kadın bu cami avlusunda vaki türbesinde yatmaktadır. Camiin arkasında 308 tarihinde yapılan hafriyatı bir hamam harabesi bulunmuş ve içinden bir de taş çıkmıştır. Mazgirtin Pah, Türüsmek, Muhundu olmak üzere üç nahiyesi vardır.

Sihhi vaziyet: Mazgirtte mevsim itibarile sıtma fazladır. Sarı hastalık yoktur. Yaz mevsimlerinde göz hastalıklarına da tesadüf edilmektedir. Salgın halinde yıl çabarı denilen müstekreh ve alekser yüzlerde çirkin izler bırakan bir yara vardır. Bu çaban daha fazla çocukları sever. Kazada en basit iptidai, sihhi tedbirlere yarar ne malzeme ve ne de başka vasıtalar yoktur. Doktor da yoktur.

İktisadi vaziyet: Mazgirt halkı henüz medenî ihtiyaçları duymamıştır. Yaşayış basit ve muhafazakardır.

Pah, Türüsmek nahieleri halkı hayvan beslemekle iştigal eder, cüzi nisbette de ziraatle uğraşır. Ektikleri arpa ve darıdır. Muhundu nahiyesi ise kendi eker, kendi yer. Ve iktisadiyat kavaidini yalnız bir senelik zati yemek ihtiyacını tatmin suretinde telâki eden ziraatçilerdir. Bu nahiye de hububatı mütenevvi ekilmektedir. Bu havalinin arazisi münbit ve mahsuldardır.

Bunlar mahsullerini Elâziz ve Paluya gönderirler. En çok kazandıkları mahsul buğday ve beyaz nohuttur. Mazgirt ahalisi zengin olmakla beraber tarzi maiyetleri pek sefilâne bir vaziyettedir. Elbiselerini yerli bezlerden yaparlar, pek az kısmı da Elâziz ve Paludan temin ederler.

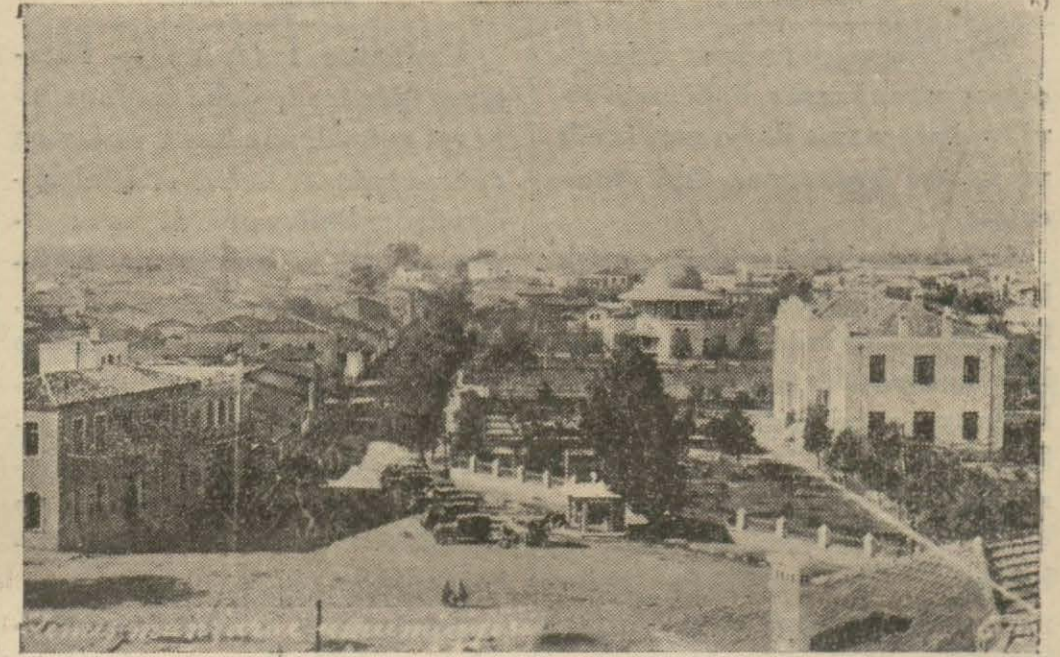
Kazanın vaziyeti ticariyesi pek iyi değildir. Maarif: Mazgirt merkezinde bir ilk mektep mevcuttur. Halk zekidir, fakat henüz eskiden gördükleri âdetleri terk edememişlerdir.

Nafia işleri: Pertek ile Mazgirt arasındaki Munzur suyu üzerinde köprü olmadığından hayvanla yürüyüşten başka, bir vasıta yoktur. Munzur suyu kadar muntazam şose vardır, fakat Munzur suyundan Mazgirt kadar olan yol pek fenadır. İlkbaharda suların çoğalması sıralarında Munzur suyundan Mazgirt tarafına geçmek pek müşkül olduğundan yolcular çok zahmet çekmektedirler. Bu su üzerinde bir köprü yapılması yolcuların ve halkın hem kolaylıkla geçmesini temin ve hem de gelirlerini harice götürmek cihetinden pek lüzumlu olduğundan nazarı dikkati celbederiz. Mazgirtte diğer cihetlerden gidecek yolcular da aynı müşkülât karşısında kalmaktadırlar.

Anadoluda Akşam

Ödemiş, Egenin ticareti en ileri şehirlerindendir

Şehrin geniş caddeleri, şirin binaları, gazino, otelleri vardır

Güzel Ödemiş şehrinin umumî görünüşü

Ödemiş (Umumî muhabirimizden) — İzmirin en büyük ve en ticaretgâh kazalarından biri de Ödemiş'tir. Ötedenberi şöhretini iştigat bu meşhur şehri pek görmek istiyordum ve bir gün Tireye veda ederek Çatal istasyonuna ve oradan da aktarma ile Ödemiş'e geldim, ve Tireden bana tavsiye ettikleri müteahhit Mehmet Fahri beyi buldum ve akşam üzeri buranın şöhretli bir yeri olan havuzlu bahçeye giderek kaymakam, jandarma kumandanı ve belediye reisi beyler ve saire ile görüştüm.

Ödemiş nasıl bir yer?

Ödemiş İzmir'den 100 kilometre uzakta ve geniş bir ovada kurulmuş büyücek bir şehirdir. Geniş caddeleri, şirin binaları, gazinoları, bahçeleri, otelleri, sineması, lokantası, mektepleri, çarşısı, pazarı çok hoştur. Bir kaç sene evveline kadar şehrin sokakları karma karışık ve her tarafı perişan iken şimdi bir dereceye kadar yoluna konulmuş ve güzelleştirilmiştir.

Kaymakam Haşim Şerif bey

Haşim beyi geçen sene Turgutluda kaymakam iken tanıdım. Mumaileyh İstanbul belediyesi muavinlerinden Şerif beyin oğludur. Haşim bey yüksek seciyeli ve yüksek bilgili bir idare adamıdır. Sessiz ve alâyişsiz çalışan ve şuurla hareket eden halkçı bir kaymakamdır. Onun için bütün kaza halkı ona koşarlar ve candan severler.

Jandarma kumandanı İlyas bey

Hükümet erkânının sevimli simalarından birisi de jandarma kumandanı yüzbaşı İlyas beydir. Buranın jandarma vazifesi diğer kazalara benzemez. Burası bir talim merkezidir. Kuşadası Torbalı, Bayındır ve Tire jandarma efradında burada talim ve terbiye görürler. Çanakale mekteplerinden bu havaliye gönderilen jandarmalar burada ikinci safha talimlerini ikmal etmektedirler. İşte bunların muallimi İlyas beydir. İlyas bey durmaz dinlenmez, gece ve gündüz uğraşır, herkes uykuda iken kalkar, talime koşar, geceleri de efradın dersleriyle meşgul olur. Büyük bir kazanın jandarma işleri, şehrin inzibatı, yüzlerce kırtası muameleler bu gayyur yüzbaşının kavrayışlı ve kudretli şahsiyetile bir intizam dairesinde cereyan eder.

İş bankası

Banka müdürü Moralızade Rifat beyi bundan üç sene evvel Milâsta tanıdım. Bankasına yeni taşınmış olan Rifat bey odaları tabii güzelliklerle süslemiş, her tarafını çok cazip bir şekle koymuştur. Banka burada çok işler görmüş ve halka da faydalı olmuşsa da mahsulâtın son zamanlarda para etmemesi yüzünden halk borçlarını ödeyememiştir. Bu kazada 80 kalem mahsul çıktığı halde para etmemesi vaziyeti bozmuştur. Binaenaleyh banka herkese ve borçlulara elden gelen kolaylıkları esirgememektedir.

Halkevi

Ödemiş halkevi geçen şubatta açılmıştır. Binaları icarlardır. Ve tayyareye ait geniş bir bahçe içinde kubbeli, taraçalı şık bir dairedir. Az zamanda yedi şube açılmıştır. (400) e yakın âzası vardır. Burada Altınova ve Menderes adıyla iki spor takımı varken halkevinin açılmasından sonra bu iki takım birleşmişlerdir. Halkevinden 80 kişilik bir kafile ile Söke ve Kuşadasına gitmişler ve orada galip gelmişlerdir.

Halkevinde fransızca ve almanca kursları da açılmıştır. Bu kurslara 105 kişi yazılmıştır.

Inhisarlar binaları

Şehrin en güzel bir yerinde ve duvarlarla çevrilmiş güzel bir bahçe içinde üç parçadan mürekkep şık binalar vardır. Bunlardan birisi müdüriyete, diğerleri de ambar ve satış depolarına aittir. Bunların hepsi kurşunî boyalı zarif dairelerdir. (23,250) metre murabanda olan bu arazi mezarlık ve mezbelelik iken inhisarlar sayesinde bugün mamur bir hale konulmuştur. Deposu beş kat üzerine muazzam bir binadır ve yarım milyon kilo tütün alacak büyüklüktedir! Hergün 300 amele çalışır.

Bu sene mevsiminde yağmur yettiğinden tütünler çok güzel olmuş; hastalık ta kalmamıştır. Bu nefasetten dolayı bankalar, zür-raa yardımı başlamışlardır. Halbuki geçen sene bankalar pek nazlı davranıyorlarmış! Bu kazadan 2½ milyon kilo tütün çıkar ve Amerikalılarla inhisarlar idaresi bunun hararetli alıcısıdır.

Müdür Mehmet Abdi bey çok iyi kaplı ve işgüzar bir zattır. Maiyeti kendisinden memnun olduğu gibi halk arasında da kıymet ve itibarı yüksektir.

Ragip Kemal

Çanakale maçları

Jandarma ve Türk gücü rakiplerini yendiler

Çanakale 3 (Hususî) — Çanakale mıntakası lik maçlarına bu hafta da Çimenlik sahasında devam edilmiştir.

İlk maç Ezine spor klübüne jandarma mektepleri takımları arasında olmuştur. Oyun (2-0) jandarma takımının galibiyetle bitmiştir.

İkinci maç Biga İdmanyurdu takımı ile Çanakale Türk gücü spor klüpleri arasında olmuştur.

Oyun tamamen Türk gücünün galibiyetle devam etmiş ve (4-0) İdmanyurdunun mağlûbiyetle neticelenmiştir.

Tekirdağı camilerinin tamiri

Tekirdağı 1 (Hususî) — Şehrimiz evkaf idaresi tarafından camilerin tamirine başlanmıştır. Bu meyanda Mimar Sinan'ın eserlerinden olan Tekirdağ Rüstem paşa camii'nin 500 lira keşifli haricî tamirâtı da münakasaya çıkarılmıştır. İhale 16 eylülde yapılacaktır.

Altay Balıkesir takımını yendi

İzmir 31 (A.A.) — Bugün Alsancak stadyumunda Balıkesir İdman birliği İzmir şampiyonu Altay ile karşılaştı. İzmir şampiyonu hâkim bir oyunla 4-2 galip geldi.

İzmir - Aydın hattı

Üç buçuk saatte Aydından İzmir'e gidiliyor

Tire ve Aydından gelen haberlerde beş gün sonra Aydından mühim miktarda incirin bu yeni yoldan kamyonlarla İzmir'e nakledileceği bildirilmiştir. Bu maksat için Aydın ve Tire hududundaki müteahhit ve köylü hududları gece ve gündüz devamlı faaliyetle açılmış olan yolu 6-8 metre daha genişletmektedirler.

Tenezzüh otomobilleri ve bazı kamyonlar yeni yoldan işlemektedir.

Bir buçuk saatte Aydından Tireye ve üç buçuk saatte de Aydından İzmir'e tenezzüh otomobilleri gelebilmektedir.

Bu yolun uzunluğu 134 kilometredir.

İzmir kurtuluş bayramı

İzmirde 9 eylül kurtuluş bayramı için hazırlıklara devam edilmektedir. Haber aldığımız göre İstanbul millî talebe birliğine dahil 25, yüksek ticaret mektebinden 50 genç gidecek ve İzmirin bayramına iştirak edecektir.

Gazi enstitüsü

Gazi terbiye enstitüsüne girecek talebenin imtihanları 8 ve 10 eylülde yapılacaktır. Maarif vekâleti; imtihana İzmir'den talip olanların miktarını sormuştur.

Çocuk yurtları

İsmet paşa, zayıf çocuklar yurtlarını beğendiler

İzmir 30 — Başvekil İsmet paşa Hz. İzmirde bulundukları esnada Bozdağ, Gölcük yaylasında 1520 rakımlı çam ormanında iki buçuk aydanberi kamp hayatı yaşayan ova köylerinin zayıf çocuklarını kurtaran Kinderhaym (Çocuk yurtları) nı pek beğenmişler ve takdir etmişlerdir.

İzmir vilâyetinin muhtelif dağlarında ve plâjlarında kurulan yedi kamp içinde 350 çocuk yaşamakta ve kurtarılmaktadır.

İçtimaî bir tesanüt ile bu teşkilât münhasıran köylüler tarafından idare olunuyor.

Başvekil Hz. ile Hariciye vekili doktor Tefvik Rüştü beyefendi, bu teşkilât üzerinde vali Kâzım paşanın izahatını dikkatle dinlemiş ve takdirlerini izhar ederek adetlerinin çoğaltılmasını tavsiye etmişlerdir.

Trakyada panayırılar

Tekirdağ 1 (Hususî) — Her sene olduğu gibi bu sene de Malkara ve Hayreboluda hayvan ve eşya panayıruları kurulacaktır. 14 eylülde başlayacak olan Malkara panayırı beş gün devm edecek ve panayırda ayrıca pehlivan güreşleri de yapılacaktır. Hayrebolu panayırı 15 eylülde başlayacak ve 3 gün devam edecektir.

Aman; bu bahsi açma!

Aslan bey İsmi aksine sessiz, münzevi, biraz kılıbık bir adam.

Reşit bey Müthiş kolleksiyon meraklısı: Memlekette çıkan bütün gazeteleri toplar.

Tablo:

[Aslan beyin evi: Oldukça temiz ve şık bir oda, Aslan bey, misafir gelen Reşit beyle konuşmaktadır.]

Aslan bey

Reşit!.. Anlat, bakalım: Havadis ne var, ne yok? Elimde, senin gibi, büyük bir hazine yok: Toplu gazetelerden haber alamıyorum!.. Dünyanın kaygusundan uzak kalamıyorum: Evimde dursam bile ben âlemden irakta, Neler oluyor!.. Diye, gene kalbim meraklı!.. Meşhur kolleksiyonun değilse de beraber, Olan, biten işlerden gene verirsin haber?..

Reşit bey

Son zamanda dünyada öyle işler oldu ki, Yani sulh ufukları o kadar bozuldu ki, Ölümün kemik eli bulutları sağacak: Hava böyle giderse, harp yağmuru yağacak!..

Aslan bey

[Elinin bir işaretile sözünü keserek:]

Neşem tam yerindeyken, içime keder saçma, Kulaklarım duymasın: Aman; bu bahsi açmal!..

Reşit bey

Âlâ!.. Bunu geçelim, sana geliyor acı!.. İngilterede çıkmış bir ispirizmci: Hemen konuşuyormuş bu adam ahiretle!.. Doğrusu karşıladım bu haberi hayretle!..

Aslan bey

[Sözünü keser:]

Orada kaynanam var.. Aman; bu bahsi açmal!..

Reşit bey

Dinle; insanın bir gün nasıl talii döner: Bir fakir kızı sevmiş yetmişlik bir milyoner, Bu yaşta, deli gibi, ona abayı yakmış, Ölmüş.. Bütün varını bu genç kıza bırakmış..

Aslan bey

[Gene atılıp sözünü keser:]

Belki babam da yapar.. Aman; bu bahsi açmal!..

Reşit bey

Afrikada avcılar didinmiş, yorulmuşlar, Dünyada nesli pek az bir hayvanı bulmuşlar: Mantoya elverişli güzel bir kürkü uarmış, Moda olmuş.. Kıymeti: Üç bin lira kadarmış!..

Aslan bey

[Gene atılarak:]

Kızım duyarsa, yandık.. Aman; bu bahsi açmal!..

Reşit bey

Okudum: Fransada yeni bir ilaç çıkmış, Voronof aşısını devirmiş yere yıkmış: Bu ilaçtan içerse seksenlik bir ihtiyar. Bir anda gençleşerek, oluyormuş bahtiyar!..

Aslan bey

[Yerinden fırlayarak:]

Annem duyarsa azar.. Aman; bu bahsi açmal!..

Reşit bey

Bir adamın etrafa fazla birikmiş borcu, Zavallının, vaktinde verememiş suçlu!.. Bakkal, kasap toplanıp, en nihayet çatmışlar. Çarşının ortasında ona dayak atmışlar!..

Aslan bey

[Korkuyla bağırır:]

Bizim esnaf duymasın.. Aman; bu bahsi açmal!..

Reşit bey

[Sabrı tükeniyor gibi:]

Herşeyden kuşkullusun.. Bilmem sana ne deyim?.. Bari küçük şeylerden bir parça bahsedeyim: Avrupada bir çocuk, yaptığı bir âletle Kibritsiz ateş yakmış; herkes görmüş hayretle!..

Aslan bey

[Gene sözünü keser:]

Bizimki evi yakar.. Aman; bu bahsi açmal!..

Reşit bey

Pek âlâ!.. Haber aldım: Fransada bu sene Kadınlar arasında bir moda çıkmış gene: Hattâ geçkinler bile, bakmadan bu çağına, Koçasının çıkıyor yollarda kucağına, Yani bir çocuk gibi, kolda geziyorlarmış! Böyle, her üç adımda, görülen bir çift varmış..

Aslan bey

[Tekrar atılır:]

Karım bana semer kor.. Aman; bu bahsi açmal!..

Reşit bey

[Artık olanca sabrı biter. Hırçın ve sinirli bağırır:]

Hangi bahsi açarsam hemen kapatıyorsun, Her sefer, pişmiş aşı soğuk su katıyorsun!.. Ne korkaksın, be adam!.. Hiç bu yaşta bir erkek Havadan nem kapar mı?.. Olur mu böyle ürkek?.. Yahu!.. Mevzu kalmadı.. Konuşulmaz seninle!..

Aslan bey

Canım; Hakkın var amma, bu kadar kızma.. Dinle: Bilirsin zevkalarım senin ben her lâfından, Son defa bir kapı aç neşeli tarafından!..

Reşit bey

Birader!.. Çok kızarım sözümü kim keserse, Ben selâm bile vermem aklıma bir eserse!..

[Misafir, yarı dargın bir yüzle, bir sigara yakar. Beş dakika kadar tatsız bir sükût olur. Yavaş yavaş Reşit beyin gene eski neşesi gelir. Gene anlatmaya başlar:]

Evli bir ahpabımın bir beslemesi vardı, Kızın güzelliğine hayran oluyordlardı!.. Arkadaşım bu kızla önce biraz oynamış, Sonra, bu el peşrevi, son hududunu aşmış! İşi artık azıtmış: Olmuş bir gün bir kaza, Kız mahkemeye gitti, yedi okkalı ceza, Hâkim azgın herifin anasını ağılattı: Âleme rezil oldu, altı ay hapis yattı!..

[Reşit bey daha sözüne devam edecekken, ev sahibi, aynı akıbete uğrayacakmış gibi korku ve utanma ile kıpırmayı kesilerek, Reşit beyin üzerine atılır. Eline ağzını kapatıp bağırır:]

Aslan bey

Sus!.. Hizmetçi duymasın.. Aman; bu bahsi açmal!..

Necdet Rüştü

Tefrika No. 45

Loyd Corcun harphatıratı

Umumî harbin esrarı

Evvelce zikrettiğim veçhile ceneral Nivelles Jofru istihlâf eylediği zaman her Fransız asker olsun, sivil olsun «nihayet iş değişti!» diye yeni ümide düşmüştü. Fakat bunlar değişen şeyin, masallardaki leylek yerine karabatağın kral olmasına benzediğini anladıkları zaman yeisleri hiddet ve gazaba tahavvül etmişti. Bu infial de siperlerde ve parlâmentoda isyana münce oldu.

Cephe hattının gerisindeki sivil ahalî arasına dağılan müthiş zayıata ait şayialar, salâhneye sürülmek üzere nöbet bekleyen kamplara dahi yayıldı. Neticede asker arasında vâsi mikyasta memnuniyetsizlik peyda ve ötede beride asker arasında isyan vakaları zuhur etmiştir.

Nivelles değiştirildi

Nihayet Fransa mebusan meclisi de başkumandanın aleyhine isyan etti. Bunun üzerine Fransa hükûmeti ceneral Nivelleden istifasını istemiş ve yerine ceneral Pétain tayin edilmiştir.

Ceneral Pétain vaziyeti hazıra ile uğraşabilecek evsafı mahsusayı haizdi.

Mumaleyleh fevkalâde asude ve sakın ve akli selim sahibi bir kumandandı. İhtimal bu kumandanın, fena surette tatbik edilen ve Fransızlara pek azim zayıata malolan hücum plânına muarız ve muhalif bulunduğu da bu sırada orduya malûm idi.

Binaenaleyh Fransız askerleri ceneral Pétainin başkumandanlığa tayinini, üç senedenberi Fransız gençliğini israf eden kanlı taarruzların yapılmıyacağına teminat olarak karşılamıştır.

Hakikaten ceneral Pétainin fetaneti, muhakeme ve temyiz kudreti ve metaneti Fransadaki orduların emniyet ve itimadını iade etmişti, lâkin bu ordular hiç olmazsa tam bir sene için vâsi mikyastaki taarruzlar için bir muharebe makinesi olmak kudret ve mahiyetini kaybetmişti.

Onuncu kısım

Rusya ihtilâli

[Mister Loyd Corc hatıratının dokuzuncu kısmında ceneral Nivellesin hücum plânının nasıl akim kaldığını ve Fransız ordusunda isyanlar çıktığını anlatmıştır. Onuncu kısımda ise yeni bir sahneye yani Rusyaya dönüyor. 1917 kânunusanisinde Petrograda bir İngiliz heyeti sefaretinin gelmesi münasebetile garpli müttelikler ile Rusya arasında son bir konferans akteildiğini ve bu sırada Rusyanın siyasî sukutunun gölgesi bir kâbus gibi çökmüş olduğunu ve Çarın acınacak surette yalnız kaldığını ve Çarın nüfuzunu kırmağa çalıştığını ve artık Rusyanın uçurumun kenarına geldiğini şu suretle anlatıyor:]

Petrograd konferansı

1917 kânunusanisinde lort Milnerin riyaseti altında hususî bir İngiliz heyeti sefaretî Petrograda gitmiştir. İngiliz heyeti 1917 senesi muharebe plânı hakkında Rusya hükûmeti ile görüşmeğe ve Çar ordularına fena halde muhtaç bulunduğu muhimmat ve nakliye vesaitini temin edecek tedbirleri kararlaştırmağa memur edilmiştir.

Bir Fransız heyeti murahhasasının dahi iştirak eylediği Petrograd toplantısı Rusya ile garpli müttelikler arasında son aktolunan konferansı teşkil etmiştir. Çünkü Rusyada ihtilâl artık burunumuzun dibine gelmişti.

Rusyada siyasî binanın sukut

tarafından hissedilmekte olduğundan konferans bunun gölgesi ve fesiri altında kalmıştır. Müzaker zabıtları ve bilhassa İngiliz murahhasları tarafından hazırlanan muhtıralar ve mahrem raporlar Rusyada umumî bir karışıklık ve inhilâl hali bükümferma olduğu ve açık bir surette irtişa bulunduğu ve millette yapılan rehberlik ve liderliğin ehliyetsiz ellerde kaldığı tesir ve intibamı veriyordu. Bu hal konferans mesaisinin çoğunu yere çivi ekmek gibi beyhude ve faydasız bırakmıştır.

Sarayda ve bahusus Çariçe üzerinde nüfuz icra eden keşiş Rasputin 1916 kânunuevvelinin otuz birinde yani İngiliz sefaret heyetinin Petrograda muvasalatından bir ay evvel öldürülmüştü. Bu hadise millet ile saray arasındaki eski hesapları kapatacak yerde o zamana kadar bir derece gizli olan hoşnutsuzluğun büsbütün açık bir surette meydana vurulmasına ve daha serbes izhar ve ifade edilmesine vesile teşkil etmiştir.

Rusyadaki dahili gerginlik

İngiliz murahhasları Petrograda kaldıkları müddet zarfında her yerde ve hattâ en yüksek mahafilde Çar ile Çariçenin katli ihtimal ve imkânı açık olarak mevzuu bahsolduğunu mütemadiyen işitmişlerdir. Hattâ bazı mahafilde müttelikler konferansının Çar ile Çariçeyi birer vesile ile Rusyanın haricine çıkarak ve umuru hükûmeti iktidarlı bir el ile cem ve tanzim ve idare edecek bir naibi hükûmeti tayin edecek tertibat alacağı hakkında yüksek ümitler beslendiği malûmatı bile teraşşuh etmiştir.

Fakat şurası çok gariptir ki İngiliz murahhasları bu gibi sözleri ve rivayetleri ciddi olarak telâkki edememişlerdir. Birer ihtar teşkil eden bu şayialardan başka İngiliz heyeti, Petrograttaki İngiliz büyük elçisi sir Corc Buchanan tarafından Çarın talep olunan çok serbes ve liberal yeni kanunu esasîyi vermekte, yahut Rusya parlâmentosu Dumayı dağıtmakta mütereddit bulunduğu ve lâkin ikinci şıkka karşı hükûmdarın daha ziyade mütemayil olduğu keyfiyetinden haberdar edilmiştir.

Duma reisi Rodzianko dahi lort Milner ile görüşmüş ve Çar tarafından bu meclis dağıtılacağı zaman bunu kabul etmeyip hükûmdara karşı durmağa âzaların ekseriyeti tarafından karar verildiğini bildirmiş idi. Bu ihbar saray ile halkın maruf liderleri arasında açıktan açığa ihtilâf ve münazaanın başladığını gösteren bir ihtar idi.

İngiliz murahhasları asıl mühim ve manidar malûmatı İngiliz ataşemiliteri miralay Knoxtan almışlardı.

Çok açık ve serbes söz söyleyen bu İngiliz zabiti gördüğü şeyleri olduğu gibi söyledikten başka bunları bilâtedil tescil ve mafevkeyne raporla tebliğ etmiştir. Filvaki mumaleylehin hakikati öğrenmek için her çareye baş vurma ve her işe burnunu sokması ve hakikati olduğu gibi söylemesi bütün cephelerde müttelikler arasında hükümferma olması matlûp olan hoş geçinmek esasına muha-

Londra civarında Brayton plâjında kalabalık

Bu sene garp memleketlerinde yaz mevsimi, çok şiddetli devam ediyor. Sıcakların geçen sene ile kıyas kabul etmeyecek derecede şiddetli olması, milyonlarca halkın temiz hava almak ve biraz serinlemek için plâj yerlerine

veriyor.

Bilhassa İngilterede cumartesi günü öğleden sonra başlayarak pazartesi sabahına kadar süren hafta tatilini deniz kenarında ve plâj yerlerinde geçiren aileler binlere baliğ oluyor.

tiyaçlarını ve konforunu temin etmek için lâzım gelen bütün tesisat yapılmış ve bu hususta hiç bir şey ihmal edilmemiştir.

Resmimiz İngilteredeki Brayton plâjında, denizde yüzen ve sahilde serinlemeğe çalışan halkı

SARAY ve BABİÂLİNİN İÇYÜZÜ

Yazan: SULEYMAN KÂNI

Tercüme, ıktibas hakkı mahfuzdur

Tefrika No. 347

Sadık paşa "Hal' böyle mi olur?," diyince Abdülhamit mim koydu!

Ali Suavinin bir gün evvelki yazısını gazetesine derceden Basiretçi Ali efendi de istintak altına alındı.

Ali efendi yarım asırlık mühim vekalara dair kaleme aldığı küçük bir risalede müstantiklerden birisinin bir muhacire işkence esnasında gözüne isparmaçet mumu sokarak yaktığını, bir gözünü kör ettiğini gördüğünü, biçarenin ertesi günü diri, diri bir kuyuya atılıp defnolundugunu haber aldığını yazmaktadır.

Mevkuflar divanı harpçe muhakemeleri esnasında muhtelif cezalara, küreğe, kalebentliğe, hapse, nefye mahkûm oldular.

Birinci derecede mürettiplerden sayılan Hafız Nuri efendinin idamına hükmedildi; Filibeli Ahmet paşa Kütahyaya, Hafız Ali efendi Ankaraya, Hasköylü Hacı Ahmet ağa Kastamonuya müebbeden nefi;

Vaka esnasında yaralı olarak ele geçen Kara Ahmedin on, Rumelide Pazarcıklı, Filibeli, Edirneli, Hasköylü olmak üzere 35 kişi ile Kayserili Halil oğlu Abdürrahmanın beşten üçer seneye kadar küreğe konulmalarına;

İzzet paşazade Süleyman bey ile meşrutiyetten sonra harbiye nazırı ve sadriazam Mahmut Şevket paşanın babası Bağdatlı Süleyman beyin üçer sene Sakızda kalebent olmalarına;

Sultan Muradın kilercibaşısı Kangırlı Ali ile ahçıbaşısı Bolulu Hasanın, Nevşehirli Ali ile Ahmet ağanın aileleriyle beraber memleketlerine tebitlerine;

Vaka esnasında bidebane sözler söylemesine mebnî istinaf mahkemesi hukuk kısmı mukayyitlerinden Hakkı efendinin üç ay hapsine; Basiretçi Ali efendinin vakaya iştiraki tebeyyün etmemekle beraber vakadan bir gün evvel dercettiği fıkradan dolayı 25 lira para cezasile gazetesinin müebbeden ilgasına hüküm verildi. Kendisi de sonra Kudüseye nefyedildi.

(Sultan Hamidin devri saltanatı) vaka esnasında Sultan Murat ile Hasan paşa arasında kırılığa bir mübareze olduğu yolunda bir rivayet daha kaydediliyor:

(Sultan Murat sarayındaki velleleden ürkererek ve duvarda asılı murassa kabızlı bir kılıcı alarak dışarı fırlıyor, kendisi için ölmeğe gelenlerin karşısına çıkıyor. Muhacirler Sultan Muradı merdiven başında asker karşısında müdafaa vaziyetinde görüyorlar. Hasan paşanın mükâfat vâdile teşci ve teşvik eylediği askerlerin elinden merdiveni zaptetmek, Sultan Muradı askerin tecavüzünden kurtarmak üzere atılıyorlar. Fakat askerler Hasan paşanın emirlerine itaat etmiyor, Sultan Murada karşı silâh kullanmıyorlar. Bunun üzerine Hasan paşa bizzat merdivenin basamaklarını atlıyor, Sultan Murat ile aralarında bir mübareze vaki oluyor. Hasan paşanın kılıcı Sultan Muradın elbisesini kesiyor. Niha-

rek Sultan Muradı Hasan paşanın kılıcından kurtarıyorlar! Bu hadiseyi Sultan Hamide anlatan yaverlerden Mahmut bey hapis ve sonra nefi ediliyor.)

Bu rivayete Sultan Murat taraftarlarının bir hayalinden ziyade kıymet verilemez!

Hadiseden haberdar olur olmaz başvekil ve nafia nazırı Sadık paşa (15 rabiülâhîr 1295 - 26 cemaziyülahîr 1295) Yıldız sarayına şitap etti. Diğer vükelâ ve vüzera da gelerek şaşkınlık içinde Abdülhamidi temin ve tesliye çalıştılar.

Saraya gelince Sadık paşaya: — Zati şahane (bu fesadî vükelâ yaptırmıştır!) buyuruyorlar. Denilmesi üzerine Sadık paşa zimmetini tebriye kasdile:

— Vükelâ yaptırmış olsa böyle mi olurdu?

Sözünü ağızdan kaçırdı (1). (Sadullah paşa) eserinde Mehmet Galip bey şu hadiseyi zikrediyor:

(Sadık, mütercim Rüşti, Namık, Ahmet Vefik, Saffet paşaların bulundukları odaya damat Mahmut paşa geldi; iki kolunu kapının iki yan pervazına dayıyarak:

— Efendimiz buyuruyorlar ki bu Suavi hadisesi memleketin selâmeti için endişeyi mucip bir şeydir. Bunun tekerrürü muhtemeldir. Bu cihetle hakanı sabıkın bir çaresine bakılırsa mülk ve millete hizmet edilmiş olur!

(Damat Mahmut paşanın bu sözü kendiliğinden söylemeğe ve kendi mülâhazasını Abdülhamide atfeylemeğe cüret edebilecek kabiliyette bir zat olduğuna buradan nazarı dikkati celbetmek isterim.) Bu sözleri işiten Namık paşa Sultan Muradın cülusunda mütercim paşaya söylediklerini hatırladı ve mütercimin kulağına eğilerek:

— Nasıl? dediklerim çıkıyor mu?

Dedi. Mütercim de: — Aman söylemeyiniz. Yaralarımın üstüne tuz ekmeyiniz. Ne yapalım? Allahın mukadderatı böyle imiş!

Cevabını verdi. Mahmut paşanın tebliği geçiştirildi.)

Sadık paşa huzurda da merakını tahfif ve teskin için Abdülhamide:

— Efendim hal' böyle mi olur? Bir mavuna dolusu karga derneği ile öyle bir emri cesim husul bulur mu?

Sözlerini sarfetti (2).

«Miratı Hakikat» te Mahmut Celâleddin paşa Sadık paşanın bu mecliste:

— Artık Sultan Muradın çaresine bakmalıdır!

Diye sabık hakanın izalesine kastı havi teftevühatta bulunduğunu kaydelemektedir.

Sadık paşa bu sözleri söylemiş ise muhakkak ki damat Mahmut paşanın tebliğinden cüret almış, bununla padişaha arzusunı terviç ve bulunduğu vekâlet mak-

mında bu büyük işin mesuliyetini deruhde edebileceğini anlatmak istemiş olacaktır.

Fakat ne olursa olsun Sadık paşa (hal' böyle mi olur?) sözleriyle Abdülhamit nezdinde «mimlenmiş» idi.

Abdülhamit bu sözden (vükelâ yaparsa daha tertipli ihtilâl meydana getirir!) manasını istihraç etti ve nefsi için emniyetsizlik duydu. Evvelâ zaptiye nazırı azledildi. Takayyütsüzlüklerinden dolayı İstanbul ve Üsküdar zabıta rüesası arasında aziller, tebeddül yapıldı.

Hadiseden vaktile haber alınıyor vaka mahalline yetişemiyen serasker İzzet (15 rabiülâhîr 1295 - 23 cemaziyülevvel 1295) ve bahriye nazırı Moralı İbrahim (15 rabiülâhîr 1295 - 18 cemaziyülevvel 1295) paşalardan da emniyet münselip olmuştu.

Moralı İbrahim paşa azledilerek bahriye nezareti Hacı Vesim paşaya verildi. Az sonra İzzet paşa yerine de damat Mahmut paşa serasker oldu.

Esmayı üstüne sıçratmış olan Sadık paşa başvekalâttan atılarak ve başvekalât namı da kaldırılarak mütercim Rüşti paşa besinci defa sadaret mührünü aldı. (26 cemaziyülevvel 1295 - 3 cemaziyülahîr 1295).

Sadık paşa Cezayiri Bahrisefit valiliğe uzaklaştırıldı; bir daha İstanbulun yüzünü göremedi. Yirmi dört sene sonra Limnide vefat etti.

Ali Suavinin dostu İngiliz Sait paşa da azlolundu; hassa müşiri Gazi Osman paşa mabeyin müşiri oldu. (Arkası var)

Fahri Sabri

HAYVANLAR ALEMİ

Büyük kıtada 280 sahife - 350 resim
4 renkli lâvha - 8 metin harici tablo

Bu meraklı, eğlenceli kitabı okudunuz mu?

Fiyeti: Heryerde 150 kuruştur. Taşra için posta ücreti alınmaz.

Tevzi ve satış merkezi yalnız: **AKŞAM KİTAPHANESİ**
121, Ankara caddesi, İstanbul
Para yerine posta pulu da gönderebilirsiniz.

AKŞAM Abone Ücretleri

Türkiye	Ecnebi
SENELİK 1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK 750 »	1450 »
3 AYLIK 400 »	800 »
1 AYLIK 150 »	—

Posta ittihaadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Cemaziyülevvel: 22 — Ruzihazir: 120
S. İncek Göney Ögüt İktidat Akşam Yazarı
E 9,00 10,46 5,31 9,13 12 1,36
V. 3,41 5,28 12,14 15,54 18,42 20,18

İdarehane: Babıâli civarı
Acımusluk Sk.
13 No.

"Akşam", ın edebî tefrikası: 79

PATRON

Bürhan Cahit

Seviye onun gözlerindeki ilk endişeleri sezmişti. Delikanlının bu gelişi de pek tabii değildi.

Dün geceki ayrılış aralarında ki arkadaşlık kararlarını bozan ilk müsademe olmuştu.

Onların bu arkadaşlık ittifakı ikisini de gizli gizli takip eden bir düşmanın müdahalesi ile bozulmuşu benziyordu. Şimdi mesele bu düşmanı keşfetmekti.

Devam eden sükkûtu ilk defa ev sahibi nezaketini göstermesi lâzım gelen Seviye bozdu:

— Ne var ne yok, bakalım, dedi. Günü nasıl geçirdiniz?

Bu bir satırlık sual kuvvetli bir motöre verilen cereyan tesirini yaptı.

Suat Rahmi yavaş yavaş söze başlıyan, fakat gittikçe açılan profesyonel bir konferansçı gibi günün tarihini anlattı. Yalnız bir noktada sendeledi. Bebekten aldığı mektuptan bahsetmedi.

Misafirini dikkatle dinliyen genç kadın o sustuktan sonra bir zaman düşündü.

Sonra gözlerini ona çevirdi.

Dikkatle baktı ve sordu:

— Pazar günü gidecek misiniz?

Ümitsiz, kararsız omuzlarını kaldırdı:

— Gitmek hazırlanmış bir vaziyeti kabul etmek değil mi?

— Şüphe yok!

— O halde!

Fakat bugünkü vaziyeti kabul etmezden evvel size bu şart ima edilerek teklif edilen şirket müdürlüğünü reddetmeniz lâzım değil miydi?

— O zaman vaziyet pek vazih değildi.

Hatırmıda kaldığına göre mis Lidyanın arzularından bahsederken babasının artık işten çekileceğini söyleyebilirsiniz.

— Şöyle, üstü kapalı.

Sonra babasının müdürlük teklifleri arasında bu aile münasebetinden bahsettiğini de hatırlıyorum.

Aynı şekilde doğrudan doğruya bir şey açmadı. Yalnız dünkü davet biraz dokunaklı idi.

Seviye biraz düşündükten sonra cevap verdi:

Mesele anlattığınıza göre şu şekilde başladı. Mis Lidya sizden hoşlandı. Patron da işlerdeki muvaffakiyetinizden memnun kaldı. Bugün memleketinde iş gören her ecnebi şirket sizin gibi iyi yetişmiş, iş bilir ve emniyetli Türk evlâdına muhtaçtır. Patron sizi şirkete daha sıkı bağlamak için kızının da arzularından istifade etmeye karar vermiştir.

Onlar şüphe etmemişlerdir ki bu kadar kısa zamanda büyük bir şirketin başına geçmek ve patronun kızile zengin bir izdivaç yapmak reddedilecek bir devlet değildir. Ve doğrusunu isterseniz hayatta bu kadar etraflı ve kuvvetli bir nimet herkese nasip olmaz.

Suat Rahmi güldü:

— Siz de bu fikirde misiniz?

— Bu biraz da aşk meselesidir. Fakat her şeyi maddî cephe- den görenler için doğrudur.

— Siz bu işte bir ticaret münaselesi kokusu sezmiyor musunuz?

— Patronun cephesinden öyle. Fakat bilinmez ki mis Lidya bu alâkasında babasile ortak mıdır? Eğer bunun aksine ise içli bir gö-

rüne mahvetmiş olursunuz. Bunu keşfetmek lâzım.

Suat Rahmi düşünüyordu.

Seviye devam etti:

— Evet mis Lidyanın alâkasını babasının teklifinden ayırmak lâzımdır.

Suat Rahmi gülümsedi:

— Bunu anlamak pek kolay.

— Nasıl?

— Pazar davetine gitmem ve bu münasebete taraftar olmadığımı ihsas ederim.

— Evet, o zaman patronun alacağı yeni vaziyet size bu işteki samimiyeti isbat eder.

Şimdi ikisi de bu neticeyi düşünür gibi daldılar.

Suat Rahmi yukarıda âdetâ bunalmıştı. Seviyeyi görmek ve onunla dertleşmekle hafiflemiş ve açılmıştı.

Sükkûtu bozan gene seviye oldu. Ona masadan küçük bir kadehe menta doldurup uzattı:

— İçiniz. İyi gelir.

Delikanlı izinsiz kalmaktan kurtulmuş bir mektep çocuğu neşesile artık her şeyi renk renk görüyordu.

Kendi meselesi hallolmuş sayılırdı. Bu sevinçle sordu:

— E, siz ne yaptınız bakalım. Günü nasıl geçirdiniz?

— Bugün işlerimiz çoktu. Çamaşırıcı geldi. Ütüde hizmetçiye yardım ettim.

Genç kadın ne zamandanberi Hulûsi beyden bahsetmiyordu. Ve zengin madenci meydana görünmüyordu.

Suat Rahmi biraz sıkılarak sor- du:

— Misafiriniz gelmiyor mu?

Zeki kadın bu misafirin kim olduğunu anlamıştı.

— Hayır, dedi. Zonguldakta. On gün daha kalacak. Dün mektup aldım.

Ve biraz durup devam etti:

— Avdette Avrupa seyahatine çıkacağımı, beraber gitmemiz için hazırlanmamı söylüyor.

— Gidecek misiniz?

— Henüz karar vermedim.

Dün gece Seviyeyi koltuğa mihliyan acı sükkût şimdi Suat Rahmiye gelmişti. Delikanlı alâstikiyetini kaybetmiş gibi koltuğa gömüldü.

Ve dakikalar akmağa başladı. Koridordaki duvar saati ağır ağır bir matem havası gibi on ikiyi çalınca Suat Rahmi kendine geldi.

Müşkülâtla kalktı.

— Sizi uykusuz bıraktım. Artık gideyim.

Genç kadın itiraz etmedi. İki gölge birbirine sokulmaktan korkar gibi kapıyı buldular. Koridorun karanlığında kaybolan Suat Rahminin sesi duyuldu:

— Yarın akşam görüşebilir miyiz...

Aydınlıktan gelen bir ses karanlığa gömüldü:

— Tabii.

İki kadın iki kapısı birden kapandı.

Pazartesi günü sabahleyin her zamanki gibi işinin başına gelen Suat Rahmi patronu yerinde bulmadı.

Biraz sonra içeri giren mister Didis haber verdi:

— Patron rahatsızdır. Bugün inmiyecek!

Bu haber Suat Rahmiyi düşündürdü.

AKDENİZDE TÜRK AKINCILARI

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Tefrika No. 161

Kaptan paşa, Murada bir mektup uzattı.. Mektupta şu satırlar yazılıydı: "Yıllardan beri insafsız bir canavarın elinde esirim, Sinyor! Vatan hasreti beni çıldırtacak..!,

(Jüzetta) yı kaçıyorlar mı?

Murat saraydan içeriye girerken, herkesi değişik görüyordu. Harem ağalarından birinin duğasının ucile gülümseyişi bile Murada manalı görünmüştü.

Murat reis kaptan paşanın yanına girdiği zaman, çok heyecanlıydı:

— Beni çağırtmışsınız?

Diyerek paşayı selamladı.

Ahmet paşa divan kâtibi Feyzullah efendinin odasında yalnız oturuyordu.

Kaptan paşanın çehresinden bir şey sezmeğe muvaffak olamıyan Murat bey:

— Gene bir yolculuk mu var, paşam?

Diye sordu.

Ahmet paşa gülümsüyerek:

— Otur bakalım, dedi, seninle biraz konuşmak istiyorum!

Murat bir kanapeye oturdu.

Ahmet paşa söze başladı:

— Karını buldun mu?

— Hayır...

— Kaç gün oldu kaybolalı..?

— Bugün üçüncü gün..

— Aramadın mı?

— Aramadığım yer kalmadı.

— Nereye gittiğini tahmin ediyorsun?

— Hiç... Dostlarımin hepsinin kapılarını çaldım. kiliselere, manastırlara baş vurdum. Bulamadım. Sihirbaz (Yani) Tekfur sarayına bakmamı söyledi. Halbuki orası yılan ve haşerat yatağıdır. (Jüzetta) karıncadan bile korkar. Öyle yerlerde bir dakika oturmaz.

Ahmet paşa birdenbire kollarını çatarak Murat reisin yüzüne baktı:

— Bu meseleyi Sultan Beyazıda da aksettirmişler. Bugün beni saraya bu iş için çağırtmış. Senin hakkında hayli acı lâflar işittim. (Murat reis gibi meşhur bir kahramanın karısını kaybetmesi hiç de hoş bir şey değil!) dedi.

Murad canı sıkıldı:

— Peki amma, paşam, bunda benim ne taksirim var?! Karım bana kızmış.. Başını alıp gitmiş. Ben ne yapayım? Böyle bir felâket sizin başınıza gelse, ne yapardınız?

— Ben, ele geçirdiğim zaman gebertirdim... Namuslu bir kadın evini, kocasını terkedip nereye gidebilir?

— Fakat, ben karımın namusundan çok eminim...

— Allah için çok namuslu bir kadındır. Ben bu yaşına kadar bir kadının yuvasını terkedip gittiğini ilk defa işitiyorum. Böyle bir kadın insana yar olur mu? Sen hâlâ kadınlardan vefa, sadakat mi bekliyorsun a budala..?!

Muradın tepesi atmıştı. O, (Jüzetta) hakkında o güne kadar kimseye söz söyletmemişti.

— Karım çok namuslu ve çok akıllı bir kadındır, paşam! Size (Jüzetta) yı fena tanıtmışlar. Onun yalnız bana değil, Türklüğe, donanmamıza da büyük hizmetleri, fedakârlıkları vardır.

— Yıllardanberi gözümüzü oymağa çalışan Venediklilerden hayır mı beklenir...?

— Onun artık Venediklileğe

alâkası kalmamıştır. Ben ona Türk lüğün asil kanını aşıladım.. Ondan doğan, Türk oğlu Türk bir çocuğumuz var. (Jüzetta) bana darılsa bile, Türk topraklarında can verecektir.

Murat sözünü tamamlıyama-mıştı.

Ahmet paşa koynundan ufak bir kâğıt parçası çıkardı:

— Kulağını iyi aç.. Okuyacağım satırları iyi dinle!

Dedi.

Murat hiddetinden titriyordu. Eğer Ahmet paşanın yerinde bir başkası olsaydı, Murat odadan çıkıp gidecekti. Fakat, Ahmet paşanın kendisini ne kadar çok sevdiğini biliyordu.

— Dinliyorum..

Diye mırıldandı.

Ahmet paşa elindeki mektubu okudu:

«— Yıllardanberi insafsız bir canavarın elinde esirim, sinyor!. Artık ızdırap ve işkenceye tahammülüm kalmadı. Size son defa rica ediyorum, beni İstanbuldan Venediğe göndermek için, ne mümkünse yapınız! Size orada babamdan intikal eden bütün servetimi bağışlıyorum. Vatan hasreti beni çok yakında çıldırtacak. Bu yabancı topraklarda ölmek istemiyorum...»

Muradın gözleri dışarıya uğramıştı.. Bir şey söyleyemiyordu.

Bu mektubu yazan kimdi?

Ahmet paşa elindeki kâğıdı uzattı:

— Karının yazısını tanırsın, değil mi?

Muradın çeneleri birbirine girmişti.. Ağzını açamıyordu..

Mektubu aldı..

Bir daha gözden geçirdi..

İmzasını gördü.. Ve:

— Jüzettanın yazısı...

Diye bağırdı.

Ahmet paşa:

— İtidalini muhafaza et! Telâşa lüzum yok, dedi, sana her zaman: «Kadınlara güven olmaz!» derdim de bana kızardın! İşte misali. Fakat, ben derhal tedbir aldım.. İç ve dış limana emirler verdim.. (Jüzetta) nın her hangi bir vasıta ile kaçırılmasına meydan vermiyecekler. Bütün deniz kol-ları faaliyete geçmiştir.

Murat derin bir şaşkınlık içinde bocalıyordu.

— Bu sinyor kimdir acaba?

Diye sordu.

Ahmet paşa cevap verdi:

— Venedikli bir tacir. Fakat, bu adamın suçu yoktur. (Jüzetta) nın şimdiye kadar vaki olan sayısız müracaatlarına daima ret cevabı vermiş. Bu mektup üzerine dayanamamış: (Haydi gel, seni kaçırayım!) demiş. Anladın mı şimdi sadık ve fedakâr karının içyüzünü..?!

(Arkası var)

AKBA müesseseleri

Ankaranın modern türkçe fransızca ve ecnebi lisanlarda kitap, gazete, mecmua, fotoğraf levazımı ve modellerini temin eder.

Merkezi: Maarif vekâleti karşısın-da telefon 3377

Şubesi: Samanpazarında

YENİ NEŞRİYAT

Yeni kitabım dolayısıyla

İntişarının senei devriyesinde kütüphanede ancak bir kolleksiyon için lâzım olacak derecede kalan istiklâl harbine ait birinci kitabımın kırdığı rekordan bir yazıcının duyabileceği bütün manevî zevkleri hissederek ikinci kitabımın intişarını seyrediyorum.

Kitapları okuyanlarla yaptığım konuşmalarda bana mühim bir sanat atfeden dostlarım çıktığı gibi kitaplarımda harbi tatlı, zevkli bir şeymiş gibi gösteriyorsun diye tariz edenler de bulundu. Hem birincilere ve hem ikincilere cevap olmak üzere söyleyeyim ki; ben kendimdeki yegâne sanatı samimi oluşumda bulmaktayım. Kitaplarımı yazdığım zaman kara gün arkadaşım olan Türk yavrularını gözümün önüne getirir, candan arkadaşlarımı zihnen karşıma oturtur ve ne hissedersen onu ay-nen, alâkasız, tasnifsiz, hattâ çok defa tashihsiz yazar çıkarırım.

Ben içerisindeki küçük rütbeli bir zabıt olarak çalkandığım on senelik harpte hiç bir vakit Remarkın yesini duymadım. Bunda belki benim şen tabiatimin, her şeyin biraz da hoş tarafını arayışının tesiri vardır, fakat daha ziyade kendimi ve etrafımdakileri bir mütearrız vaziyetinde değil de bir «meşru müdafaa» halinde gör-mekliğimin tesiri olmuştur.

Bunların hepsinin üstünde beni sevindiren bir şey varsa o da halkın kendi öz ve milli davalarına karşı gösterdiği bağlılıktır. Kitaplarımın fazla okunusunu her şeyden evvel ben burada bulmaktayım. Türk gençliğinin dedelerinden miras kalma ve öz malı olan kahramanlık, yurdu koruma, cesaret gibi büyük hasletlerin ocağı olan orduya ve askerliğe karşı duyduğu sevgi çok derindir. İşte benim kitaplarımin fazla okunuşunun en büyük sebebini burada aramalıdır. Çünkü onlar hilesiz, hürdasız ve gösterişsiz olarak Türkün kahramanlığını hikâye etmektedirler.

M. Şevki

Radyo

2 Eylül pazar

Varşova (1345 m.) — 20,45 dans musikisi, 21,45 senfonik popüler konser, 21,55 haberler, 22,45 Lembergtten naklen neşeli neşriyat, 24 dans musikisi, 24,30 dans musikisi.

Bükreş (364,5 m.) — 18 orkestra, 19,20 taganni ve popüler dans, 20,20 plâk, 21 radyo orkestrası, 22 spor, 22,10 muhtelif milletlerin danslarından, 23 haberler.

Budapeşte (550,5 m.) — 20 neşeli sözler, 20,35 ilim musikisi, 21,10 müsamer, 22 spor haberleri, 22,30 keman konseri, 23,15 çigan orkestrası, 24,20 salon kuarteti.

Viyana (507 m.) — 20,20 iki piyano ile Rus musikisi, 21 şiir, 21,05 Burggartenden naklen konser, 23 haberler, 23,20 dans musikisi, 1 plâk.

3 Eylül pazartesi

Varşova (1345 m.) — 17,5 hafif musikisi, 18,25 piyano konseri, 18,50 opera parçaları, 20 çocuk musikisi, askeri neşriyat, 21,45 hafif musikisi, 21,55 haberler, 22,45 senfonik popüler konser, 23 fenni neşriyat, 23,15 reklâmlar, musikî parçaları, 24 dans musikisi.

Bükreş (364,5 m.) — 18 radyo orkestrası, 19 haberler, 19,20 Lehârin «Paganini» operetinden bir popüli, 20,20 plâk, 21 oda musikisi, 21,30 taganni, 21,50 konferans, 22,05 sonatlar, 22,30 Harpa konseri, 23 haberler, 23,30 kahvehane musikisi.

Budapeşte (550,5 m.) — 20 konser, 21,10 koro konseri, 21,55 haberler, 22,15 opera orkestrası, 23,45 çigan takımı.

Viyana (507 m.) — 20 Viyana büyük operasından naklen Verdinin Aida opera temsili, 23 Tirollülerin milli bayramı şenlikleri, 23,30 haberler, 23,50 dans musikisi, 1 musikî.

Her akşam
bir hikâye

İlane toplama

— Alo! Alo, alo! Bonjur hanımefendi...

— Bonjur efendim...

— Tanımadınız, galiba?

— Bilmem ki... Vallahi... Af-federsiniz.

— Kulunuz...

— Hangi kulum? Öğünmek olmasın amma, erkeklerde bu alçak gönüllülük varken bir kadının o kadar çok kulu oluyor ki... Artık insan kullarını bile tanımaz oluyor...

— Beni tanımak pek sade, pek kolay hanımefendi... Hani sizin şu hiç bir işe yaramaz kulunuz...

— Yaramaz mı dediniz? Bakınız böylelerinden korkarım...

— Benim korkulacak hiç bir şeyim yok...

— Kim bilir? İnsan düşmanını hiç bir zaman istihfaf etmemeli...

— O düşmanlar hakkında söylenmiş bir söz. Siz beni her zaman istihfaf ettiniz...

— Estağfurullah...

— Bu sırf nezaketen söylenmiş bir söz. Bakınız, bana verdiğiniz ehemmiyet sesimi bile tanımamamızdan belli...

— Belki tanıdım da mahsus yapıyorum, ne biliyorsunuz?

— Rica ederim, yüreğimi çarp-tırmayınız...

— Bunda o kadar sevinecek ne var ki?

— Çok! Ben bu sözlerinizden ne manalar çıkardım bilseniz... Ooo, şu sabit oluyor ki bana karşı korktuğum kadar lâkayt değilsiniz. Çünkü öyle olsa şakaya lüzum görmezsiniz. Sonra, kim bilir, belki gizli bir korkunun da bunda tesiri var derim...

— Maşallah hayaliniz pek vasi. Bakınız, size yeni bir meslek keşfettim. Şair olsanız... Pek istidadınız var gibi görüyorum...

— Neden? Çok saçma mı söylüyorum?

— Arasına...

— Buna da şükür. Ben sizin bulduğunuz şairlikten daha iyisini buldum. Size onu haber vermek için telefonu açmıştım. Hiç bir baltaya sap olamıyacağımı kaç kere söylemiş durmuştunuz. İşte şimdi öyle bir baltaya sap oldum ki bin yıl düşünseniz...

— Bir dakika bile buna zihin sarfedeceğime ihtimal vermiyosanız...

— İltifatınıza binlerce teşekkürler hanımefendi... Her zaman ki gibisiniz. Hiç değişmiyosunuz...

— Bundan memnun olsanız... Erkekler değişmeyen kadınları ararlar da bulamazlar...

— İyi amma, bunun için bir şart olduğunu unutuyorsunuz.

— Ne şartı?

— Evvelâ, o kadın bizim olmalıdır, ondan sonra değişmemelidir. Yoksa karşımızda alay eden bir hanımefendinin hep bu alayda devam etmesinde bir fayda olur mu?

— Her halde, istikbal için gene bir ümit teşkil eder ve bir kere kendinizi sevdirmeye muvaffak olursanız, artık sonrası için emin olabilirsiniz demektir.

— Hanımefendi, siz bu sabah beni sahihten çıldırtmağa azmetmişsiniz. Halbuki bilseniz ben ne kadar masum masum telefona sarılmıştım. Size sadece, yalnız, her zaman istihfaf ettiğiniz haylaz, yaramaz, eğlenceden, lüks servet ve tangodan başka bir şey düşünmez Şadanınız... Pardon, Şadan

diyecektim, işte bu bir işe yaramaz genç şimdi bir tüccar oldu, güzel bir yazıhane açtı diyecektim.

— Yazıhaneniz ne tarafta?

Mutlaka Park otelinin karşısındadır!

— Ah, maatteessüf, değil. Gayet ciddi bir muhitteyim. Galatada, Çinili Rıhtım hanında 864 tuncu numara...

— Ne ticareti bu? Sinema yıldızları ithalâtı mı yapıyorsunuz?

— Ondan iyisini...

— Villi Frici, Fredrik Marşı, Garri Kupuru İstanbulla getirerek...

— Şimdi de beni kıskançlıktan kudurtacaksınız. O dediğiniz uğursuz herifleri bulsam bir kaşık suda boğarım.

— Vallahi merak etmeğe başladım. Ne ticareti bu yaptığınız?

— Hararet satıyorum, hanımefendi...

— Ne dediniz, anlamadım.

— Hararet satıyorum dedim. Tabiat kadınları ve erkekleri yaratırken, bazan büyük bir kusur irtikâp etmiştir. Özene, bezene dünyaya getirdiği bu süslü bebeklerden çoğunun hararetini eksik bırakmıştır. Bunlar dünyaya yalnız calî bir aktörlük etmek için gelmişlerdir. Güzeldirler, sevimlidirler. Fakat kalpleri yoktur. Vardır amma içlerinde hararet denilen şeyden eser yoktur. Onun için, yaşarlar, sönerler, giderler, aşkı hissetmeden... İşte ben, böyle mahrum, bedbaht, nasipsiz kalplere hararet vermek yolunu buldum. Hararet satıyorum...

— Aman en birinci müşteriniz ben olurum...

— Ona ne şüphe!. Böyle bir şeye çok ihtiyacınız var...

— Vallahi Şadan bey, size doğrusunu söyleyeyim mi? Belki dediğiniz şeye ihtiyacım var. Fakat onu sizin temin edebileceğinize hiç itimadım yok...

— Şimdi zannediyorum ki pek kolay anlaşılabileceğiz, hanımefendi... Siz bir kere yazıhaneye teşrif buyurunuz. Ne olur, denize karşı bir limonata içer, bir dondurma yersiniz, limanın manzarası içinizi açar. O zaman tatlı konuşuruz... Böyle telefonda münakaşadan bir şey çıkmaz ki... Eğer istediğiniz harareti ben temin edemiyorsam... O zaman kendimi mağlûp olmuş addedeceğim.

— ...

— Neye sustunuz? Sizin ziyaretinizi aynı zamanda büyük bir uğur addedeceğim... İlerideki muvffakiyetler için en büyük delil...

— ..

— Gene mi sükût, kuzum hanımefendi...

— Peki Şadan bey, yarın öğleden sonra üçte yazıhanenizi ziyarete giderim.

Şadan o gece keyfinden uyuyamadı. Ertesi gün yazıhane çiçeklerle süslendi. Bu kadar zamandır çektiği iziyet boşa gitmiyecekti. Nihayet sevgili Tiraje kendisine geliyordu.

Filhakika, tam saat üçte kapı açıldı, Tiraje hanımefendi bütün cazibesi ve güzelliği ile içeri girdi. Arkasından iki hanım ve iki erkek ve koca bir heyet, kimse-siz genç kızları himaye cemiyeti namına para topluyorlardı!

Hikâyeci

Zafiyetli umumiye, İştahsızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük faide ve tesiri görülen

Fosfatlı Şark Malt Hulâsası

Kullanınız. Her eczane-de satılır. (2246)

AKŞAM KİTAPHANESİNDE

Şimdiye kadar neşredilen eserler

Küçük İlanlar	(Vâ-Nû)	Kuruş
Deli	Selâmi İzzet	75
Yalı Çapkını	Bürhan Cahit	30
Kıvrıkcık Paşa	Sermet Muhtar	75
İtalyadan Amerikaya nasıl uçtular?	M. Saffet	35
Büyük Taarruz Nasıl oldu?	M. Şevki	60
Düğün Gecesi	Bürhan Cahit (Ciltli)	100
Yardımcı Tarih Hulâsası	*	10
Sumer Kızı	İskender Fahreddin	125
Kadın asker olursa	Necdet Rüştü	50
Don Kişot	Servantes	25
Arzın Merkezine Seyahat	Jül Vern	25
Pembe Maşlahlı Hanım	Sermet Muhtar	70
Hayvanlar Âlemi	Faik Sabri	150
İstanbuldan Londra'ya şilebile bir yolculuk	Faik Sabri	75
Bir Kadın Geçti	Selâmi İzzet	20
Arsen Lüpenn (Birinci cilt)	"	80
" (İkinci cilt)	"	80
" (Üçüncü cilt)	"	80
" (Dördüncü cilt)	"	80
Asyadan bir güneş doğuyor	İskender Fahreddin	80
İstiklâl savaşı nasıl oldu	M. Şevki	80

— 25 Kuruşa tam bir roman serisi —

Dipsiz Kuyu	Vâ-Nû	25
Pembe Pırlanta	Vâ-Nû	25
İki Cinayet Gecesi	Hikmet Feridun	25
Karacaahmedin Esrarı	Vâ-Nû	25
Kardeş Katili	Vâ-Nû	25

Bu eserler çok meraklı polis maceralarını ihtiva eaiyor.

Bu kitaplar

Yalnız AKŞAM KİTAPHANESİ'nde satılır.
Taşradan isteyenler doğrudan kitaphanemize bildirmelidir.

Taşa için posta ücreti alınmaz. Para yerine posta pulu kabul olunur.

İstanbul İthalât Gümrüğü

Müdürlüğünden:

Adet	Kap	M. No.	K. Gr.	Cinsi eşya
1	Çuval	Antep	1	4 Sun'i ipekli pamuklu örme caket 6 600 Yün örme caket ve gömlek işlenmiş 600 İpek işlemeli yün örme caket 17 500 Pamuktan örme don ve gömlek
1	"	"	2	36 Yünlü pamuklu kuşak saireden
1	"	"	3	21 700 Yünlü pamuklu ve şal saireden 17 700 Yünlü pamuklu ve yün baş örtüsü
1	"	"	4	14 930 Pamuktan yazma yorgan yüzü 1 150 Pamuk mendil kenarları bastırılmış.
1	"	"	5	34 550 Pamuktan örtü işlemesi 7 370 Zeminli pamuk işlemeli işlemesiz yor- gan yüzü örtü ve bohça.
1	"	"	6	14 100 müstamel ipekli pamuklu kumaştan adi kürklü ve kürksüz manto ve caket. 4 800 Müstamel yünlü ve pamuklu lutr taklidi kumaştan içi pamuk astarlı kürksüz manto. 3 Müstamel yünlü pamuklu tutisi tak- lidi kumaştan yakası adl kürklü astarlı ipekli manto.
9	"	"	7/15	350 500 Müstamel yün elbise.

Yukarıda yazılı on beş kalem mal arttırma ile 10/9/934 Pazartesi günü saat 14 te satılacağından, isteklilerin o gün İstanbul İthalât gümrüğünde 6 No. lı satış anbarında hazır bulunmaları ilân olunur. "4975,"

Muallim aranıyor

Türk Maarif Cemiyetinin Bursadaki Lisesinin orta mektep ve lise kısmında şu dersleri okatacak daimi muallimler aranmaktadır.

"Riyaziye," "Fen bilgisi, Tabiiye, Biyoloji," "Fizik, Kimya," "Türkçe Edebiyat," "Yurt bilgisi, İhtimaiyat, Felsefe," bilhassa Riyaziye ve Fen bilgisi derslerinde İngilizce bilenler tercih edilecektir.

Lâzımgelen vasıfları haiz muallimlere menşe, kıdem ve ehliyetlerle münasip ücret verilecektir. İsteklilerin vesikalarıyla beraber Ankara'da Türk Maarif Cemiyeti Umumi Merkezine müracaatları. "4717,"

Leyli ve Nehari

Sen Jorj Kız Orta Mektebi

Türkçe - Almanca - Fransızca - İngilizce

Kayıt muamelesi Cuma ve Pazardan mada her gün yapılır.

İkmal imtihanları 10 Eylülde ve derslere 11 Eylülde başlanacaktır.

Tophanede levazım âmirliği satın alma komisyonu ilânları

İstanbul Levazım Âmirliğine bağlı kıtaat için 250 ton un 18/9/934 salı günü saat 14,30 da kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini göreceklere her gün münakasası için de belli saatten evvel teklif mektuplarının Tophanede Satınalma Komisyonuna vermeleri. (236) (5067)

Maltepe Piyade Atış mektebi için 150,000 kilo ekmek 18/9/934 salı günü saat on beşte kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini göreceklere her gün münakasası için de belli saatten evvel tekliflerinin Tophanede Satınalma Komisyonuna vermeleri. (234) (5068)

Harbiye mektebi ve merbut mektebin ihtiyacı için (62,000) kilo koyun (18,000) " siğir (2,500) " kuzu eti 20/9/934 perşembe günü saat 14 de kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini göreceklere her gün ve taliplerin belli saatinden evvel tekliflerini Tophanede Satınalma Komisyonuna vermeleri. (226) (5017)

Kırıkkale askeri san'atlar mektebi için 17 kalem evrakı matbuaya verilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlığı 4/9/934 Salı günü saat 14,30 da yapılacaktır. Taliplerin Tophanede Komisyonuna gelmeleri. (253) (5252)

İstanbul Levazım Âmirliğine bağlı kıt'at için 25 ilâ 30 ton kadar arpa 4/9/934 Salı günü saat 15,30 da pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin Tophanede Komisyonuna gelmeleri. (254) (5254)

İstanbul Levazım Âmirliği için 35,000 kilo beyaz peynire talip çıkmadığından pazarlığı 4/9/934 Salı günü saat 14 te yapılacaktır. Taliplerin Tophanede komisyonuna gelmeleri. (255) (5256)

Harbiye mektebi ihtiyacı için dört yüz elli bin kilo Lavemarin kömürünün 16/9/934 Pazar günü saat 14,30 da kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini göreceklere her gün ve taliplerin belli saatten evvel tekliflerini Tophanede Satınalma komisyonuna vermeleri. "240," "5123,"

Maltepe Piyade Atış mektebi ile Gedikli Küçük Zabit mektebinin matbah ocaklarının maden kömürü yakmak üzere tadili pazarlığı 6/9/934 Perşembe günü saat 14,30 da yapılacaktır. Taliplerin Tophanede komisyonuna gelmeleri. "261," "5321,"

Kuleli lisesi için 100 kilo Valvalin ve 700 kilo makine yağı 6/9/934 Perşembe günü saat 15 te pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin Tophanede komisyonuna gelmeleri. "260," "5322,"

Yeşilköy Hava Makinist mektebi için 40 çift harici fotin 8/9/934 Cumartesi günü saat 14,30 da pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin Tophanede komisyonuna gelmeleri. "259," "5320,"

Dr. Mehmet İzzet

Emrazi dahiliye ve sariye mutahassısı

Muayenehane: Çagağloğlu Nuruosmaniye Caddesi No. 17 Baha Bey Apartmanı Cumadan mada hergün 18-17 hastalarını kabul eder. Telefon: 28925

Nafia Vekâletinden:

Merzifon - Çorum - Çerikli yolunun katettiği Delice suyu üzerinde bulunan "18553.30,, lira bedeli keşifli Karabekir köprüsü inşaatı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Münakasa 22/9/1934 tarihine müsadir cumartesi günü saat "15,, te nafia vekâletinde yapılacaktır.

Talipler münakasa evrakını görmek üzere nafia vekâleti: Şose, köprüler ve binalar reisliğine, Ankara ve İstanbul nafia başmühendisliklerine müracaat edebilirler.

Münakasaya girmek isteyenler şimdiye kadar yapmış oldukları inşaatı dair vesikalarını münakasadan en az "8,, gün evvel şoseler reisliğine vererek bir ehliyeti fenniye vesikası almaları lâzımdır.

Münakasa evrakı bir lira mukabilinde nafia vekâleti malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Münakasaya iştirak edeceklerin hazırlıyacakları teklif mektuplarını 22 eylül 934 tarihine müsadir cumartesi günü saat 15 e kadar nafina vekâleti müsteşarlık makamına tevdi eylemeleri ilân olunur. (5289)

Nafia Vekâletinden:

Ankara'da Yenışehirde Nafia Vekâleti binasının cenup tarafına inşa edilecek istinat divarı, mutfak iki yemek salonu, taş merdiven ve transformatör mahalli kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. Keşif bedeli "55454,, lira "73,, kuruştur.

Münakasa 23 Eylül 1934 tarihine müsadir pazar günü saat 15te Nafia Vekâleti Müsteşarlık Makamında yapılacaktır.

Taliplerin fenni ehliyet ve cari seneye mahsus ticaret odası vesikaları ve "4159,, lira 10 kuruşluk muvakkat teminatlarla aynı gün ve saatte komisyonunda bmlunmaları lâzımdır.

Fazla tafsilât isteyenler Nafia Vekâleti Şose, Köprüler ve Binalar Reisliğine müracaat edebilirler. (5291)

Nafia Vekâletinden:

Muğla - Fethiye yolu üzerinde " 63814.82 ,, lira bedeli keşifli Dalaman çayı köprüsünün betonarme olarak inşası kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Münakasa 22 Eylül 934 tarihine müsadir cumartesi günü saat "15,, te Nafia vekâletinde yapılacaktır.

Talipler münakasa evrakını görmek üzere Nafia vekâleti: Şose, Köprüler ve Binalar Reisliğine, Ankara ve İstanbul Başmühendisliklerine müracaat edebilirler.

Münakasaya girmek isteyenler şimdiye kadar yapmış oldukları inşaatı dair vesikalarını münakasadan en az "8,, gün evvel Şoseler Reisliğine vererek bir ehliyeti fenniye vesikası almaları lâzımdır.

Münakasa evrakı "3.50,, lira bedel mukabilinde Nafia Vekâleti Malzeme Müdürlüğünden alınabilir.

Münakasaya iştirak edeceklerin hazırlıyacakları teklif mektuplarını 22 Eylül 934 tarihine müsadir cumartesi günü saat "15,, e kadar Nafia Vekâleti Müsteşarlık Makamına tevdi eylemeleri ilân olunur. "5290,,

Nafia Vekâletinden:

Bursanın Gölbaşı mevkiinde yapılmakta olan Toprak bende ait dip savagın muhammen bedeli 14840 lira olan Vana, Kapak ve Boru tertibatı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Münakasa 17/9/934 tarihine müsadir Pazartesi günü saat 15 te Nafia Vekâleti müsteşarlık makamında icra edilecektir.

Talipler mukavele ve şartnamede muvazzah olduğu üzere malzemenin cins ve nev'ine göre toptan fiat teklif edeceklerdir.

Taliplerin tekliflerini "2226,, liralık muvakkat teminat ve Ticaret odası vesikasile münakasa saatından evvel münakasa komisyonu riyasetine tevdi etmeleri icap eder.

Talipler bu husustaki şartnameleri parasız olarak Ankara'da Nafia Vekâleti Malzeme Müdürlüğünden alabilirler. "5149,,

Gümrük Muhafaza umum kumandanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — Gümrük Muhafaza memurları için 2429 metro ceketlik kumaşla 1612 metro pantolonluk kumaş kapalı zarfla 17/9/1934 pazartesi günü saat on dörtte eksiltmeye konulmuştur.

2 — Tasdikli şartnamesi her gün İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğü binasındaki Komisyonun alınabilir ve nümuneleri de görülebilir.

3 — İsteklilerin hangi müessese sahibi veya vekili olduklarına dair vesika ile muvakkat teminat olan "1324,, liralık vezne makbuzu veya banka kefaletnameleriyle birlikte teklif mektuplarını belli saatten evvel Komisyonuna vermeleri. "5036,,

Lise ve Orta Mektep mezunu Hanımlara

Altın Bilezik

Tafsilât için Çapada Selçuk Kız San'at Mektebine müracaat edilmesi. (5305)

Deniz yolları**İŞLETMESİ**

Acenteleri: Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42962 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel: 22740

İzmir sür'at
İskenderiye yolu

E G E vapuru
4 Eylül

Salı 11 de Galata rıhtımından
kalkacak. Doğru İzmir, Pire,
İskenderiye'ye gidecek ve dö-
necektir. "5331,"

Bartın yolu

BURSA vapuru
3 Eylül

Pazartesi 19 da Sirkeci
rıhtımından kalkacak mutat
iskelelere uğrayarak Cide'ye
kadar gidip dönecektir. (5330)

Trabzon yolu

VATAN vapuru
4 Eylül

Salı 20 de Galata rıhtımın-
dan kalkacak. Gidişte Zon-
guldak, İnebolu, Sinop, Sam-
sun, Fatsa, Giresun, Vakfike-
bir, Trabzon, Rizye. Dönüşte
bunlara ilâveten Sürmene, Or-
duya uğrayacaktır. (5329)

Scandinavian Near East Agency
Galata 6 ncı Vakıf han (Sabık
Arayyan han) 4 üncü kat
Tel. 44957 - 8 - 40923

Svenska Orient Linien Gothenburg

Gothenburg, Stokholm, Oslo, Danzig,
Gdynia, Copenhag, Abo, Reval ve
bütün Baltık limanları Şark ve Kara-
deniz başlıca limanları arasında 15
günde bir azimet ve aydet için mun-
tazam postalar.

Gdynia - Danzig - Gothenburg ve
Oslo'dan beklenen vapurlar.

Bialand vapuru 30 ağustos'a doğru
Hemland vapuru 11 Eylül'e doğru
Vasa vapuru 2 T. evvele doğru

Yakında İstanbul'dan Hamburg Roter-
dam - Kopenhag, Gdynia, Gothenburg,
Danzig - Stokholm, ve Oslo, limanları
için hareket edecek vapurlar.

Bialand vapuru 2 Eylül'e doğru
Vikingland vapuru 8 Eylül'e doğru

Hemland vapuru 13 Eylül'e doğru
Fazla tafsilât için Galata'da 6 ncı
Vakıf han (eski Arayyan hanında) 4 üncü
katta kâin acentahâna müracaat. Tel.
4 - 4957 - 8 - 923. (2239)

BEBEKTE

7 odalı ve her nevi meyva ağaçları
havi bahçesi ve asri konforu haiz
güzel bir köşk mobilyalı veya mo-
bilyasız kiralık veya satılıktır.
Taliplerin H. V. rumuzile İstanbul
210 numaralı posta kutusu adresine
tahriren müracaatları. (2120)

İstanbul beşinci İcra memurluğundan:
Bir alacağın temini için haczedilip
bu kero paraya çevrilmesine karar veril-
en 200 çift erkek iskaripini 8/9/934
tarihine müsadif pazartesi günü saat
13 te Kapalıçarşıda Tekkeciiler sokagında
101 No lu mağazanın önünde açık artır-
tırma ile satılacağından talip olanların
mahalli mezkûrdan hazır bulunacak me-
mura müracaatları ilân olunur.

OSMANLI BANKASI**TÜRK ANONİM ŞİRKETİ**

TESİS TARİHİ: 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerle
Paris, Marsilya, Nis, Londra ve
Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak,
İran, Filistin ve Yunanistan'da
şubeleri. Yugoslavya, Romanya,
Suriye ve Yunanistan'da Filialleri
vardır.

Her türlü banka muameleleri
yapar

SAINT BENOIT
ERKEK LİSESİ

Resmî mektepler ders müfredat
programı mucibince tedrisat yapılır.
Türk bakaloryasına hazırlar. Fran-
sızca'yı öğrenmek için ihzari sınıflar
vardır. (827)

Doktor

NIŞANYAN

Hastalarını her gün akşama kadar
Beyoğlu Tokatlıyan oteli yanında
Mektep sokak 85 No.lu muayeneha-
nesinde tedavi eder. Tel: 40843

LEYLİ

Şişli Terakki Lisesi

NEHARİ

ANA - İLK - ORTA - LİSE

56 sene evvel Selânikte tesis ve 1919 da İstanbul'a nakletmiş, Türkiyenin en eski hususî mektebidir.

Resmî Liselere muadeleti ve muamelâtının düzgünlüğü Maarifçe musaddaktır.

KIZ VE ERKEK TALEBE İÇİN yanyana ve geniş bahçeli iki binada **AYRI LEYLİ TEŞKİLATI** vardır.
Mevcut **Fransızca, Almanca, İngilizce** kurlarına dokuz yaşımdan itibaren her talebe iştirak eder. Resmî
müfredat programlarına göre talebesini ciddi ve muvaffak bir surette bakalorya imtihanlarına hazırlayan müessesesi
20 kişilik bir Maarif Encümeninin nezaret ve himayesine mazhurdur. Mektep her gün saat 10 - 17 arasında açıktır.
Kayıt işlerine **Cumartesi, Pazartesi, Çarşamba** günleri bakılır. Telefon: 42517.

(2264)

İstanbul belediyesi ilânları

Darülaceze için lüzumu olan 2000 kilo kuru üzüm ve 12,000 kilo
kuru soğan kapalı zarfla ayrı, ayrı münakasaya konulmuştur. Talip
olanlar şartname almak üzere Levazım Müdürlüğüne müracaat et-
meli, münakasaya girmek için de teklif edilecek bedelin yüzde
yedi buçuğu nisbetinde teminat makbuz veya mektubu ile teklif
mektuplarını 3/9/934 pazartesi günü saat 15 e kadar Daimi Encü-
mene vermelidirler. "4674,"

Beher metre murabbına 2,5 lira kıymet konulan Aksaray Yangın yerin-
de Mimar Kemalettin mahallesinde Cami sokağında 59,40 metre mu-
rabbai Belediye malı arsa satılmak üzere açık müzayedeye konul-
muştur. Talip olanlar şeraiti anlamak üzere hergün, müzayedeye
girmek için de 11,5 liralık teminat akçesi makbuzu ile 4/9/934 Salı
günü saat 14 de kadar Eminönü Kaymakamlığı ve B. Ş. Encüme-
nine müracaatları. "4796,"

Ayasofyada kâin Belediye levazım anbarında
mevcut 4036 kilo hurda demir, 224 takım eski be-
lediye polis elbisesi, 110 adet müstamel otomobil dış
lâstiği, 75 adet eski otomobil iç lâstiği, hurda piring
demir dirhemler, piring dirhemler, kiring rekorlar,
218 adet çimento çuvalı, piring talaş ve sair 73 ka-
lem muhtelif köhne eşya mahallen müzayede ile
satılacaktır. Satış günü 3 Eylül 934 tarihinde saat
ondan on ikiye ve on üçten on altıya kadardır. Talip
olanlar tayin olunan gün ve saatlerde orada bulu-
nacak heyete müracaatları. "5315,"

Beyoğlunda Yenişehirde Keresteci sokak 22 numaralı ev harap
ve yıkılmağa müheyya bir halde bulunduğundan tarihi ilândan
itibaren 15 gün zarfında hedmen mahzuru izale olunmadığı takdir-
de belediyece bedmi cihetine gidileceği bilcümle alâkadarlarına
ve sahiplerine ihtarname makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Hariciye Vekâleti Mübayaat**Komisyonundan:**

Vekâletimiz müstahdemini için dikilecek elbiseler ile paltoların
pazarlığı 18 Eylül 934 cumartesi günü saat 15 de Hariciye Vekâ-
letinde yapılacaktır. Taliplerin nümunesini görmek ve şartnameyi
almak üzere Levazım Müdürlüğüne müracaatları. (5288)

Trakyanın tanınmış panayırlarından**ÇORLU****Hayvan ve Emtia Panayırı**

Çorlu Belediye Reisliğinden:

Dört gün devam etmek üzere 25/Eylül/934 Salı günü açılacaktır.
Her sene olduğu gibi Panayır mahalli Elektrikle tenvir edilerek
teşrif edecek zevatın istirahatları temin ve işlerine son derece ko-
laylık gösterileceği ilân olunur. "5334,"

Güzel San'atlar Akademisinden:

Akademimizin münhal bulunan şehri "60," lira ücretli kâtip ve
daktiloloğu için 19/9/934 çarşamba günü saat onda müsabaka
imtihanı yapılacaktır. Asgari ortamektep mezunu olmak şarttır.
Ecnebi lisanı bilenler tercih edileceklerdir. Talip olanların pazartesi
ve çarşamba günleri bir istida ile Akademi İdaresine müracaatları.
"5294,"

Kızlarınızın istikbalini düşünürken
göreneğe kapılmayın
Selçuk Kız San'at Mektebi

Sağlam seciyeli, yüksek terbiyeli, düzgün malûmatlı

Ev kadını ve San'atkâr Hanımlar

yetistirir. Mektep meccanidir. Temrin masrafları mektepten verilir.

Lise, orta ve ilk mektep mezunları için ayrı program ve
teşkilât vardır. İlk mektep mezunları aynı zamanda orta tahsil-
lerini de yaparlar. Bir defa mektebi ve programlarını görün,
kararınızı sonra verin.

Mektebin yeni ve hususî teşkilâtı mezunlarına atölye açabile-
cek küçük bir sermaye ve çehiz temin eder. "5306,"

Kızlarının refah, saadet ve istikbalini
düşünen Anne ve Babalar

Bir defa **SELÇUK KIZ SAN'AT MEKTEBİNİ**
ziyaret etmelidir.

Mektep Lise, Orta ve ilk mektep mezunlarını kabul eder.

Meccanidir. Temrin masarifleri mektepten verilir.

Talebeyi modern düşünce ve ihtiyaçlara uygun bir hayata
hazırlar.

Mektebin yeni ve hususî teşkilâtı mezunlarına atölye açabile-
cek küçük bir sermaye ve çehiz temin eder. (5307)

Taksim Ayaspaşada SARAY BAHÇESİNDE

MECCANEN SUNNET

6 Eylül 934 perşembe günü büyük bir sunnet düğünü tertip edilmiştir.
Çocuklar bu düğünde meccanen sunnet edilecek ve yemekleri de yine mec-
canen verilecektir. Arzu eden ailelerinin 5 Eylül çarşamba günü akşamına
kadar bahçe müdürlüğüne müracaat eylemeleri.

Akay İşletmesi Müdürlüğünden:

Levazım anbarında mevcut 35 adet boş makine yağı fıçısı ile
takriben bin kilo eski tente bezleri 6/Eylül/934 tarihinde saat
ikide açık artırma ile satılacaktır. İsteklilerin mezkûr gün ve
saatte Azap Kapıda Levazım ambarında satış heyetine müracaatları.

Yüksek Orman Mektebi Rektörlüğünden:

Orta Orman Mektebi talebe kadrosu
dolmuştur. Müracaat edilmemesi (5302)

Tayyare Cemiyeti Lâleli**Apartmanlar İdaresinden:**

Tayyare Cemiyeti Lâleli Apartmanlarında üç, dört, beş odalı
daireler, her keseye elverişli bir surette kiraya verilecektir. İste-
yenlerin apartmanlar idaresine müracaat eylemeleri (5209)

Deniz Lisesi**Müdürlüğünden:**

Mektebimize "108," lira ücretli bir İtalyanca muallimi alınacaktır.
Madde 1 — Mutlaka Üniversitede bilimtihan ehliyetnameyi haiz
veya maarifte müseccel İtalyanca muallimi olacaktır.

Madde 2 — İstekli bulunanlardan hiç bir yerde vazifedar olma-
yanlar tercih edilecektir.

Madde 3 — Arzu edenlerin nihayet 5 eylül 934 tarihine kadar
Heybeliada'da bulunan mektebimize müracaatları. "4872,"

AKŞAM KİTAPHANESİ NEŞRİYATI

ASYADAN

BİR GÜNEŞ DOĞUYOR

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Büyük göçten ve kuraklıktan evvelki devirlere ait

Büyük tarihî roman

Yeni çıktı

Bu eser muharririn en fazla rağbet görmüş tarihî romanların-
dan biridir. Türklerin (Büyük göç) ten ve (Kuraklık) tan
evvel orta asyadaki yaşayışını ve (Büyük göç) ü hazırlayan
kuraklığın nasıl ve nereden başladığını yeni tarihî vesikalara ve
(Türk tarihinin ana hatlarına) göre ve pürüzsüz bir Türkçe ile
anlatan bu kitap günün en mühim eserlerinden sayılabilir. Bu
itibarla (ASYADAN BİR GÜNEŞ DOĞUYOR) romanını hem
geni nesle, hem de roman meraklısı karilerimize hassatan
tavsiye ederiz.

Romanda on bin senelik bir Türk destanı olan AYDIN ile YILDIZ'ın
(Altındağ) da uzun seneler kaldıktan sonra (Lâyemutluk kuvveti) ni nasıl
bulduklarını ve Büyük göçte bir çoban kızı olan (YILDIZ) ın (Alageyik) ka-
bilesinin başına geçerek garbe doğru nasıl indiğini büyük bir zevk ve
merakla okuyacaksınız.

Büyük kıtada 272 sahife — Fiyeti: 80 kuruş

Beşeriyete belâ olan fareleri imha ediniz. **FAR HASAN** Fare zehiri

İle bir saniyede öldürünüz. Hasan fare zehiri bir parça ekmek veya un ile mamul tatlılara az bir miktarda sürülürse ve farelerin bulundukları yere bırakılırsa her türlü fareler ve sıçanlar, seve seve iştihâ ile yerler ve derhal ölürler. Bütün fareler, ölen fareyi görünce korkularından bir daha katiiyen çıkmazlar ve diğer bir mahalle naklederler. Bunun içindir ki farelerden kurtulursunuz. Fare zehirinin buğday şeklinde de çıkmıştır. Macun halindeki ile birlikte buğday zehirinden farelerin bulundukları mahalle serpilirse farelerin ve sıçanların bütün ana ve baba ve ecdadı ve silsilelerinden eser kalmaz. 25 kuruştur. Taklitlerinden sakınınız. Hasan Ecza Deposu.

FAR HASAN markasına dikkat

Her Türkün elinde bulunması lâzım bir kitâp

BU KİTAP

Türkün kara ve ak günlerinin bir aynasıdır. Eser bir İtalyan alayının salına salına Konyaya girmesile başlar. İlgaller hep birbirini takip eder. Ordu dağılmıştır. Bunlara karşı koyacak hiç bir kuvvet yoktur. Ümitsizlik, kararsızlık ve yeis bir kâbus gibi vatanın her tarafını sarmıştır. Kimse ne yapacağını bilmiyor, derken Türkün Ulusu bir güneş gibi ufuktan doğuyor, ufak hareketler, çete muharebeleri başlıyor. Bu hareket gittikçe hızlanıyor, büyüyor, ecnebi işgallerinin etrafında çemberler hasıl olmaya başlıyor, derken Milli ordu kuruluyor, fakat arkasından iç ve dış düşmanların hücumu başlıyor. Bunu isyanlar takip ediyor, bizzat bu çetelerin en güvenenleri isyan ediyor. Bunun arkası sıra muvaffakiyetler başlıyor, birinci ve ikinci İnönü zaferleri bu dahili düşmanları yere seriyor, Sakarya harici düşmanların ümidini kırıyor ve nihayet büyük zafer bütün şaasile vatanı temizliyor ve siz tekmil bunları «Mehmetçik» muharririnin sade ve çekici üslûbıyla yalnız dinliyor değil, birlikte yaşıyorsunuz da.

İSTİKLÂL SAVAŞI NASIL OLDU

Yazan: **M. ŞEVKİ**
Yeni çıktı

Gazi Hazretlerinin güzel bir kumanda resmini taşıyan zarif renkli bir kapak içinde resimli ve haritalı 14 büyük forma

Fiyeti: 80 kuruş

AKŞAM KİTAPHANESİ

121, Ankara caddesi - İstanbul

Hakiki, saf, kalî tesirli ASPIRİN, marka-sını taşıır. Ağrıları çabuk ve emniyetle gidermek için başvuracağınız deva, dünyada meşhur "Bayer" müstahzarı olmalıdır.

İsrarla **ASPIRİN** isteyiniz!

Beyoğlu - Tünelbaşı - Yeniyol

Kız ve
erkek

Alman Lisesi

ve ticaret
mektebi

Maarif Vekâletince Müsaddak:

- 1 - Tam devreli lise
- 2 - Orta Ticaret mektebi
- 3 - Lisan öğrencilere ihzârî sınıflar.

Türkçe - Almanca - Fransızca mecburi, İngilizce ihtiyaridir.

Ortamektep ve Lisenin resmî bakaloryasına hazırlar.

Terbiye ve tedrisatının ciddiyetile tanınmıştır.

Tedrisat 10 Eylülde başlayacaktır. Kayıt için: 3 Eylül pazar-tesi gününden itibaren öğleden evvel 8 den 12 ye kadar müracaat edilmelidir. Fazla tafsilât için her gün mektep idaresine müracaat edilebilir.

Telefon: 44941 - 44942 (2247)

Giresonda Piyade Askerî Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

- 1 - Gireson Garnizonunda bulunan ve bulundurulacak olan kıtaat ve müessese için bir senelik ihtiyacı olan 310,000 kilo Ekmeklik Un kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur.
- 2 - İhalesi 22/9/34 Cumartesi günü saat 14 te kumandanlık Dairesindeki Satınalma Komisyonunda icra edilecektir.
- 3 - Talipler şeraiti öğrenmek ve arzu ederlerse şartnamenin sureti musaddakasını almak üzere her gün komisyon Reisliğine müracaat edebilirler.
- 4 - Bedeli muhammenin muvakkat teminatı 2383 liradır.
- 5 - Münakasaya iştirâk edecek zevat teklifnamesini bir zarf içersine koyup mühürledikten ve ismini üzerine yazdıktan sonra bu zarfı, teminatı muvakkateye ait makbuz ilmühaberi veya banka kefaletnamesile beraber ikinci mühürlü bir zarf içine koyup üzerine teklifnemenin hangi işe ait olduğunu yazarak ikinci maddede yazılı tarih ve saatin bitiminden evvel makbuz mukabilinde komisyona vermeleri ve taliplerin ihale saatinde komisyonda bulunmaları ilân olunur.

"5040,"

Türk Maarif Cemiyeti İdaresinde:

Bursa Kız Lisesi

Yatı - Gündüz

Tam teşkilâtli Orta ve Lise kısımlarını havidir. Mektep binası Amerikalılardan satın alınan Kolej binasıdır. Resmî Liselere muadeleti tasdik edilmiştir. Lisan dersleri Ecnebi mütehasşislar tarafından verilir. Talim Heyeti en güzide ve muktedir Muallimlerden müteşekkildir. Milli terbiyeye bilhassa ehemmiyet verilir. Senelik yatı ücreti 185 gündüz ücreti 35 liradır. Taksitle alınır. Memur çocuklarına ayrıca tenzilat vardır. Kayıt muamelâtına 15 Ağustos 934 de başlanacaktır. Fazla malûmat için Bursada Mektep Müdürlüğüne müracaat edilmesi. (4419)

TIRAŞ DEREĞİNDEN NASIL KURTULURSUNUZ?

Artık bütün milletlerin kullandığı bıçak

BEYNELMİLEL

tıraş bıçağıdır. Onun için ENTERNASYONAL ismi verilmiştir. Alman yüksek tekniğinin harikası olan bu bıçak, ancak bir kuş tüyü kadar yününcü okşar. İlk bir tecrübe sizi hayretlere düşürecektir. Adedi 7 kuruştur, her yerde satılır. Başlıca Bahçekapısında ZAMAN itiyat ve ecza deposunda. Toptan satış ketencilerde.

Sahibi : Necmeddin Sadık

Umumî neşriyat müdürü: Enis Tahsin
Akşam Matbaası

**TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI**

**PARA
BİRIKTİREN
RAHAT-EDER**

İstiklâl savaşı nasıl oldu?

Okuyalım ve çocuklarımıza okutalım.
Okumanın tadını alır ve daha candan
çalışırlar. Fiati 80 Kuruştur.

AKŞAM

İstiklâl savaşı nasıl oldu?

Öğrenin vazifedir. Bu eseri okumak
vazifelerin en zevklisidir. Bu zevkten
mahrum kalmal Fiati 80 Kuruş.

Sene 16 — No: 5712 — Fiati her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ — 3 Eylül 1934

Telefon : 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Vaziyetleri şüpheli gazeteler kapatılacaktır

Matbuat umum müdürlüğü daha bazı
gazetelerin vaziyetini tetkik ediyor

Maarifi Umumiye Mecmuası

(1934 - Ağustos - 1934)

Adres:
Ankara cadde, 119
İSTANBUL
Telefon: 20598
reda Tarih: 15-12-1933

On ikinci sene

Maarifi Umumiye Mecmuası
Organo
de la Ligue générale
des Retraités Militaires

No. 182 UMUM MÜTEKİDİNİ ASKERİYE CEMİYETİ asgiri okullar

Ağustos Zaferi
Meyankökü
nedir ve ne işe yarar?
Ağustos ayı, Yeni Türk tarihinde fevkalade bir merhale teşkil eden
büyük ve ehemmiyetli bir dönüm noktasıdır.
Başka bir makalemizde mem-
leketimizin bu tabii servet kay-

TÜRKİYE İHRACAT GAZETESİ

Sene: 1 Müdür ve başmuharriri: M. Raif No: 15

Ağustos Zaferi
Meyankökü
nedir ve ne işe yarar?
Ağustos ayı, Yeni Türk tarihinde fevkalade bir merhale teşkil eden
büyük ve ehemmiyetli bir dönüm noktasıdır.
Başka bir makalemizde mem-

**Aynı mündericatta fakat ayrı ayrı başlıklarla çıkan ve
hükümetçe kapatılan iki mecmuanın başlıkları**

Ankara 30 (Hususi muhabiri-
mizden) — Matbuat umum mü-
dürlüğü, yazılarla efkârı umu-
miyeyi bulandıran, ilân kabulü ve
abone kaydı ile de resmî ve husu-
sî müesseseleri, ticarethaneleri
dolandıran gazete ve mecmualar-
la çok esaslı ve ciddi bir mücade-
leye girişmiştir.

Bu mücadele etrafında malû-
mat almak üzere görüştüğüm mat-
buat umum müdürü Vedat Nedim
bey:

— Biz - diyor - gazetelerin gayri
meşru bir şekilde para getirmeğe
alet olmasını değil; memleketi
müfit olmasını istiyoruz.. Vaziyet-
leri şüpheli görülen gazete, mec-
mualar derhal kapatılacaktır.

Matbuat umum müdürlüğü nez-
dinde yaptığım tetkikata göre;
mücadeleye başlandığı günden
itibaren İstanbul'da çıkan 12 ga-
zete icra vekilleri heyeti kararla
kapatılmıştır. Bu gazete ve mec-
muaların kapatılmasına sebep

Türkiye - Mısır ikamet muahedesi aktediliyor

Mısırdaki yaşayan Türk tebaası
kapitülasyonlardan istifade edecek

Paris 1 (Hususi) — Temps ga-
zetesine Kahire muhabiri yazıyor:

Türkiye ile Mısır hükümeti ara-
sında bir muahadenet muahedesi
ve bir ikamet mukavelesi akti için
aylardanberi müzakereler cere-
yan etmektedir. Şimdiye kadar bu
muahedelerin aktine birçok müş-
küller mâni oluyordu.

Evvelâ, Türkiye hükümeti Mi-
sırda oturan Türk tebaası için di-
ğer ecnebiler gibi kapitülasyon-
lardan istifade etmek hakkını is-
tihsal etmek istiyordu.

Saniyen Türkiyede mütemek-
kin bulunan Mısır hanedanı krali-
sine mensup zatların tabiiyet
meselesi, müşkülâtı mucip oluyo-

du. Bu müşkülâtın en bariz misali,
prens Seyfeddinin geçenlerde ak-
tetmiş olduğu izdivacı Mısır ha-
nedanı saltanat meclisinin tasdik
etmemiş olmasıdır.

Maamafih uzun ve devamlı mü-
zakerelerden sonra Mısırdaki yaşı-
yan Türk tebaasının tâbi tutula-
cakları muamele hakkında, iki
hükümet arasında mevcut olan
noktai nazar farkı, kalkmak üze-
redir. Türk konsoloslarına Mısır-
da yaşayan Türk tebaası üzerinde
kapitülasyonlardan istifade eden
diğer devletler konsolosları gibi
hakkı kaza verilecek ve pek ya-
kında bu hususta itilâf imzalana-
caktır.

Muhtelif memleketlerde geçim masrafı

En ucuz memleketlerden
biri Türkiyedir

Beynelmilel ticaret odası muhtelif memleketlerde geçen sene geçim masrafını gösteren bir istatistik neşretmiştir. Umumi harp-ten evvel geçim masrafı vasatîsi 100 rakamı ile ifade olunursa 1933 senesi muhtelif memleket-lerde geçim rakamları şunlardır:

Polonya 71, Çin 107, Macaris-
tan 92, Avusturya 117, Türkiye
104, Almanya 118, Yugoslavya
119, İsviçre 131, İngiltere 138,
Japonya 145, Belçika 175, İspan-
ya 182, Romanya 238, İtalya 450,
Çekoslovakya 696.

Japon donanması Tokyo kabinesi, filosunu çoğaltmak yolunu buldu

Londra 2 (Hususi) — Londra
ve Vaşington deniz muahedeleri
ile bahri inşaatı tehdit edilen Ja-
ponya devleti, donanmasını istedi-
ği kadar büyültmek yolunu bul-
muştur. Müstakil bir devlet ad-
delediği müttefiki Mançurya
imparatorluğu namına yeni bir
büyük donanma vücuda getirmek-
tedir.

Japonyanın bu hareketi Sov-
yet Rusyasında fevkalade nazarı
dikkti celbeylemiştir. Moskova-
dan bu mesele hakkında Est
Express ajansına çekilen bir tel-
grafnamede deniliyor ki:

Japonyanın Mançurya hükü-
meti namına bir harp donanma-
sı vücuda getirmek üzere ha-
zırladığı plânlar Moskovada son
derecede alâka uyandırmıştır.
Buna dair Pravda gazetesi âtide-
ki malûmatı neşretmiştir:

Mançurya hükümeti anmına
yapılacak harp donanmasının
plânları ikmal edilmiştir. Hattâ
yeni harp gemilerinin inşası baş-
lamıştır. Mançurya hesabına Ja-
pon inşaatı bahriye tezgâhların-
da bir çok yeni harp gemileri
yapılmaktadır. Bundan başka Ja-
ponya eski tip harp gemilerinin
hepsini Mançuryaya devrede-
cektir.

Liautung körfezinde Mançur-
ya için bir üssübahri vücuda ge-
tirilecektir. Diğer bir üssübahri
de Kore sahilinde tesis oluna-
caktır.

Yeni tefrikamız

Kibar âleminde geçen ve
herkesi alâkadar edecek bir
macera:

İlk kadın

En ince kalp tahlillerini en
cazip bir üslûpla önümüzde
döken bir eserdir.

İlk kadın

Sibirli, güzel, tecrübeli bir
kadının yeni erkekleşmiş bir
delikanlı üzerinde yaptığı tesiri
nakleden harikulâde bir eser-
dir. Bu güzel tefrikanın ya-
kında neşrine başlayacağız.

Başvekilimizin İzmir seyahatinden iki intiba: Yukarıda Karşıyaka
Çocuk bakım yurdunda minimini yavruların İsmet paşa şerefine
verdikleri balodan bir köşe, aşağıda: Başvekil İsmet paşa ile
hariciye vekili Tefrik Rüşti bey baloda

Busene buğday ve fasulya ihracatımız çoğalacak

Romanya ve Bulgaristan bize bu sene
rekabet edemeyecekler

Beynelmilel buğday vaziyeti,
Türkiye buğday ihracatını daha
müsait bir hale getirmiştir. Bal-
kan memleketlerinden Bulgaris-
tan sert buğday ihraç edemeye-
cektir. Bulgaristanda kuraklık va-
ziyeti dolayısıyla, hükümet ihra-
câtı menetmiştir.

Romanya son zamanlarda şim-
al mıntakasından mahdut mik-
tarda sert buğday ihraç edebile-
cektir. Fakat Romanyada zirai

vaziyet iyi olmadığı için Romen
sert buğdayları pahalıdır. Köst-
tencede teslim edilmek şartile
sert buğdayların fiati 5 kuruş-
tur. Türkiye sert buğdayları 5
kuruştan daha ucuz olduğu için
Romanyanın bize rekabet etme-
si pek müşküldür.

Bu şerait altında Ziraat ban-
kası vasıtasile Türkiye buğday-
ları merkezî Avrupada büyük

(Devamı 4 üncü sahifede)

Can sıkın erkek — Param olsa burada bir dakika durmaz, gi-
derdim...

Canı sıkılan kız — Üstümde on liram var, size versem benden
ne kadar uzağa gidebilirsiniz?

(Fransız karikatürü)